

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XIII. Скрантонъ, Па., Четверъ 17-го Серпня, 1905. Число 33

Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, August 17, 1905. No. 33

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Серпень.

17	Ч.	7 Отрогъ въ бѣзъ, Бад.
18	П.	Евсигія, Фавія
19	С.	Преображ. Господне
20	Н.	9. по Соп. Дометія
21	П.	Емиліяна, Леонтія
22	В.	Матія апостолъ
23	С.	Лаврентія муж.

— ДНЯ 10. серпня принимали торжественно президента Рузвелта мѣшканцѣ мѣста Wilkesbarre, Pa. Торжество се е тымъ важне, що Рузвелтъ мавъ тамъ промову до майнерѣвъ, котрыхъ зобрало ся якихъ 50 тысячъ. Рѣвночасно зѣ зборами майнерѣвъ, вѣдбули ся тамъ зборы католического товариства тверезости. Бѣеда Рузвелта зовѣмъ не була така, якои народъ робучій мѣгъ вѣдъ него надѣяти ся. Вѣ свойй бесѣдѣ зовѣмъ ничъ нового не сказавъ, але повтори въ свою давну пѣсоньку „помагай собѣ самъ“, котра бѣдного робѣтника не насититъ, нѣ загрѣе. Певно, що и першій лѣпшій капиталистъ такую саму промову мѣгъ бы сказати.

„Робѣтники повинны стремити до просвѣты до культуры; если робѣтникамъ забезпеченый добробытъ, то и весь народъ богатый. Робѣтники повинны перестати пити, а поки сего не буде, то чимъ больше робѣтників заробитъ, тымъ больше пропа, а чимъ меньше годинъ працею, тымъ больше часу мае на пѣтику“.

Се була прямо насмѣшка зѣ робѣтниківъ.

А про надходячу борбу майнерѣвъ зѣ компаністами, що було найважнѣйшимъ для углекопѣвъ, президентъ Рузвелтъ, щобы не наразити ся компаністамъ, и словомъ не згадавъ. Зѣ його цѣлон промовы одно лишило ся важне для робѣтниківъ: помагайте собѣ сами и не оглядайте ся на нѣчию помѣчь, бо нѣ звѣдки еѣ ожидать.

Отже сильна а свѣдома робѣтничая організація больше зможе поправити судьбу американского робѣтника, якъ прихильне словце президента.

— THE Strand Magazine, англійскій мѣсячникъ, понавъ въ Августѣ друковати исторію жита славного зѣ Петербурскихъ розрухѣвъ, о. Гапона, написану нимъ самимъ.

— Вѣ Нью Йорку на 5 евевѣ згорѣла найкрасшій протестантско-епископальна церковь св. Томи, до котрой заходили самі миліонеры. Шкода, яку нанѣсѣ

огонь, выносить пѣвъ миліона долларѣвъ. Згорѣли два образы, зѣ котрыхъ каждый коштовавъ по 100 тысячъ дол., такожъ згорѣли дороговѣнны органы, вартости 20 тысячъ дол. Церковь була обезпечена на 200.000 долларѣвъ.

— Вѣ Вако, Текс., дня 8. серпня о год. 2 рано, 600 вѣздѣвъ окружило судъ и вѣзницю, увѣзнили шерифа и его помѣчникѣвъ и вытягнули зѣ вѣзницѣ Нигра Ганка Майорса, котрого по переслуханю злиничовано. Майорса засудивъ судъ зѣ разу на кару смерти за криминальный нападъ, однакъ пѣзнѣйше вѣдновлено процѣсъ.

— Вѣ Cheyenne, Wy. пѣдчасъ вѣйсковыхъ маневрѣвъ експлѣдувавъ передъ вѣчасно 4-цалевый гранатъ, при чѣмъ згинуло и зѣостало покарѣченыхъ пѣтѣюхъ людей.

— Вѣ Ройстонѣ, Фа. застрѣлила жѣнка своего чоловіка думаючи, що се иде злодѣй. Еи мужъ записавъ ся до пѣзна въ ночи, а надъ раномъ приходивъ до дому. Одного разу дивитъ ся згадана жѣнка, а въ ночи хтось лѣзе у хату черезъ вѣкно. Була заспана, не могла приглянутись хто се е, отже не довго надумуючи ся, вхопила револьверъ и два разы выстрѣлила. Чоловѣкъ еи поцѣленный обома кулями, умеръ на мѣсци.

— НОВАКЪ Антонъ зѣ Ньюарку, Н. Дж. посваривъ ся зѣ жѣнкою, пѣшовъ на полицію и зажадавъ еи арештованія. Коли полиція вѣдмовила його жаданю, Новакъ зѣ розпуки заживъ отрую и середъ тяжкихъ мукъ закончивъ жите. Мабуть добре допекла йому жѣнка, коли довела го ажъ до самоубійства.

— Зѣ Берлина доносятъ, що князя Фридриха Генриха, сына князя Альбрехта пруского, арештувавъ вѣртѣвникъ пѣдозрѣваючи його о шпѣонажъ, въ хвилѣ, коли вѣнъ робивъ фотографічній знимки зѣ одного зѣ фортѣвъ въ крѣпости. Князь бувъ убранный въ цивильне убране, и мимо того, що подавъ жовнѣрови свое имя, сей его не пустилъ на волю, кажучи, що вѣнъ вже такихъ иташкѣвъ знае. До перва командантъ крѣпости, пѣзнавши въ арештованѣмъ князя, пустилъ його на волю.

— ПАСАЖИРЫ одного корабля, котрый прибувъ зѣ Конго, доносятъ, що въ

тамошнѣй кѣльоніи кружить поголоска, що одно племя канібалѣвъ (людѣдѣвъ) замордувало 2.000 муринавъ и 8 родинъ нѣмецкихъ кѣльонистѣвъ и тѣла ихъ зѣбли.

— Вѣ Нью Йорку, Н. Й. полиціменъ Иванъ Гордонъ 33-лѣтний чоловікъ хотѣвъ вѣдоброти собѣ жите, выпивши значну скѣлькѣсть лѣвданумъ. Однакъ въ самъ часъ наспѣла лѣкарска помѣчь, його перевезено до шпиталѣ и вѣдратовано. Однакъ Гордонъ постановивъ таки згинути и малымъ ножикомъ поперетинавъ собѣ артерію зѣ рукахъ и на шиѣ. Лѣкаръ и тутъ въ часъ прийшли въ помѣчь и выратували його вѣдъ смерти. Що е причиною того самоубійства не знати. Жѣнка його каже, що вѣнъ дуже нарѣкавъ на спеку, отже можливо тутъ частне бжевоуле.

— Вѣ Нью Йорку, передъ слѣдчого судію привѣвъ оденъ полиціменъ молодого мурина, сильно побитого, кажучи, що вѣнъ подался въ хату, и не хотѣвъ дати ся арештувати. Пѣдчасъ слѣдства вѣдкрило ся, що мурина зовѣмъ невиненъ, и що полиціменъ зѣ особистои помѣсти його побавъ. Судія выпустивъ мурина на волю, а полицімена казавъ задержати за порукою \$1.000.

— НЕПОРОЗУМѢНІЕ мѣжъ Швецією и Норвегією правдоподобно закончить ся въ сей способъ, що сынъ шведского короля стане королемъ норвежскимъ. Таку пѣраду давъ шведскому королю нѣмецкій цѣсаръ Вильгельмъ, а такожъ и король Даніи е сему прихильный.

— Вѣ Чикаго, пѣдчасъ вѣборѣвъ урядниковъ Federation of Labor пришло до дуже бурливыхъ сценъ. Утворили ся двѣ партіи, зѣ котрыхъ кожда хотѣла перфорсувати своихъ кандидѣтѣвъ. Пѣдчасъ вѣборѣвъ пришло майже до бійки. Наразъ появили ся на салѣ полицімены, що спонукало пѣдсѣдателя вѣдложити зборы.

— ДНЯ 5 го августа, въ субботу, на 106 Morris Str., въ Jersey City, N. J. побилъ тяжко, славный зѣ своего фаху Петро Шмайда и Семанъ Млинарики, Ивана Петришиного, досѣтъ спокойного чоловіка. Сталось се про церковну справу. Кинулись якъ двоухъ тигрѣвъ на одного и порозвалювали ему голову. Стоячій тутъ жѣнки оборонили его и окровавленого забрали до

хаты. Сба тѣ забіаки належать допартіи о. Обушкевича.

Переходячий.

— Вѣ Пертѣ Амбой, Н. Дж. сталось нещасте дня 9 го августа. Ишло собѣ трехъ хлопцѣвъ центральскимъ трекомъ, 10, 13 и 14-лѣтний. Въ томъ надѣхавъ тренъ и двоухъ зѣ нихъ убивъ на мѣсци а третому вѣдорвавъ руку. Вѣнний сему вѣтѣ и матери, що не доглядають лѣпше своихъ дѣтей.

Василь Борсукъ.

— Вѣ Albany, N. Y. завалявъ ся великій склепъ, причѣмъ середъ румовища згинуло 13 людей, а много зѣостало меньше або больше потовченыхъ. Доси зѣ потовченыхъ умерла одна дѣвчина. Тѣла убитыхъ були такъ сильно ушкоджені, що годѣ ихъ було розпѣзнати.

— Вѣ Паканѣ, (Альберта, Канада), пошла одна молодича за своими коровами и подбала спячючого медведя пѣдъ корчѣмъ. Не знаючи, що се за звѣрь, кинула въ него бичѣмъ, а сей пробудивъ ся и кинувъ ся на неѣ. Жѣнка стала вѣтѣкати и кричати о помѣчь, але заки люди надѣбѣгли, медвѣдъ уже еѣ замордувавъ. Мужъ сеѣ жѣнки робивъ на сей часъ въ Едмонтонѣ коло ровѣвъ, и коли про се довѣдавъ ся — вѣдобравъ собѣ жите. Обое тѣ люди недавно побрались, жили зѣ собою лишъ 2 мѣсяцѣ.

Б. Чаглей.

— ЯКЪ звѣсно Китайцѣ бойкотуютъ американскій товары и домагають ся приниманія китайскихъ емигрантѣвъ въ Злученыхъ Державахъ. Китайскій амбасадоръ въ Вашингтонѣ въ сей способъ представивъ сѣ справу президенту Рузвелтову, домагаючи ся змѣны дѣтчного закона. На се вѣдповѣвъ президентъ Рузвелтъ, що Злученій Державы строго будутъ придерживати ся истнующихъ законѣвъ.

— Вѣ Гавестонѣ, Текс. дня 11-го серпня злиничовала товпа 18-лѣтного Нигра, котрый знасилувавъ 14-лѣтну дѣвчинку и хотѣвъ еи задусити. Полиція не могла оборонити проступника передъ смертію. Коли озлоблена товпа злодована дѣвчинка пѣзнала въ нѣмъ правдивого злочинца, сейчасъ привязано його до стовпа, обложено сухимъ деревомъ, котре зѣльляли оливою и подпалили. Черезъ пять хвилъ

далися чути страшній зойки болѣу, а вѣдтакъ наступила смерть. Звѣрскій бувъ злочинъ, але и звѣрска кара.

— Вѣ Испаніи, въ провинціяхъ дѣткненыхъ голодомъ, пануютъ страшній заворушенія. Цѣли товпы робѣтниківъ и селянъ, котрі не мають де заробити и гинуть зѣ голоду, нападають на панскій посѣлости, рабують збѣже и забирають худобу. Мѣсцеві уряды не могутъ зарадити голодови, отже народъ хватаетъ ся насильства. Помѣщики живутъ въ вѣчной тревозѣ.

— Вѣ Манілі перебуває теперь дѣнька президента Рузвелта зѣ секретаремъ вѣйны Шафтомъ и другими достойниками. Въ недѣлю дня 6. серпня въ ихъ честь устроено тамъ велику парадъ, въ котрѣй взяло участь 10.000 народа, моряковъ, войска и т. д. На трибунѣ була Аліція Рузвелтъ, ген. Рейдъ, Корбинъ, адм. Шрайнь, а такожъ роіскій адміралъ Инквистъ, котрый ратувавъ ся тутъ утечею зѣ битвы пѣдъ Чупіма и котрый мае тутъ

остати ажъ до покѣнченія вѣйны.

Важне.

Симъ подаю ПП. секретарямъ до вѣдомости, що вѣйшли додатки до статутѣвъ Р. Н. С., котрі розѣплю всемъ вѣдѣламъ въ короткомъ часѣ, вѣдповѣдно до числа членѣвъ. Каждый додатокъ коштуе 5 цѣт., що каждый членъ мае заплатити, если хоче его набути.

С. Ядловскій, гол. секретарь.

— НА Dunlo, Pa. и окрѣлицы живучимъ Русинамъ подаю до вѣдомости, що на Преображеніе Господне, 19 лат. Августа, 1905, о годинѣ 10.30 рано вѣдправляю Службу Божу въ костелѣ латинскѣмъ.

о. Н. Подгорецкій, рускій гр.-кат. душпастирь.

Треба молодыхъ хлопцѣвъ до науки телефонванія и желѣзничѣй рахункѣности. Наши ученики зарѣбляютъ 50 до 100 долларѣвъ мѣсячно. Маємо 6 наибѣльшихъ шкѣлъ вѣ Америцѣ. Найлѣпшій часъ до науки е теперь. Пиши по каталогъ. MORSE SCHOOL OF TELEGRAPHY Cincinnati, O., Buffalo, N. Y., Atlanta, Ga., La Crosse, Wis., Texarkana, Tex., San Francisco, Cal. (Пиши до котрого небудъ зѣ тяхъ мѣст). 25—

Памятайте на Рускій Нар. Фондъ

Зовѣмъ дармо

пошлемо каждому Русинѣ книжѣкѣ вартости 50 центѣвъ, если приплете намъ на „Свободу“ не менше якъ 2 доллары найдалше до 1-го Новембра 1905 р.

Книжки выбирайте зѣ тяхъ, що огошені на осьмѣй сторонѣ „Свободы“ пѣдъ заголовкомъ „Цѣкаві книжки“.

Грошѣ высылайте чекомъ, почтовымъ або экспресовымъ моніордеромъ на такой адресъ:

SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

Памятайте, що „Свобода“ е найстарша руска часопись въ Америцѣ, и въ нѣй е больше что почитати, якъ въ якои небудъ другѣй тутешнѣй рускѣй газетѣ.

Если знаете людей, що ще не бачили нашої „Свободы“ а хотѣлибъ собѣ еѣ записати, пошлѣтъ намъ ихъ адресъ, а мы имъ вышлемо одно число на показъ.

Що кажутъ люди?

„Reston, Man. May 7, 1905.

Всехвальна Редакція „Свободы“! Подаю Вамъ до вѣдомости, що въ попереднѣмъ мѣсяцѣ бувъ я въ мѣстѣ Виннипегу и я тамъ читавъ газету „Свободу“. Отже менѣ Ваша газета дуже сподобала ся и я теперь дуже хочу сѣ газету читати. Теперь посылаю два доллары заплаты за „Свободу“ и прошу чесну Редакцію, щобы менѣ выслати вашу газету якъ найскорше. Еѣ буду просити, щобы менѣ выслати попередній 2 числа.

Зѣ поважанемъ

K 133

Петро Богомося.

Присылайте грошѣ сейчасъ.

Замовляти „Свободу“ можете кожного часу, навѣтъ въ середнѣй року або мѣсяця. Цѣна два доллары рахуєсь не вѣдъ Нового до Нового року, але за 12 полныхъ мѣсяцѣвъ.

Фарми! Фарми! Фарми!

Щасливый независимый чоловікъ, над котрымъ нема „баса“. Кто се? Се фармер! Одна лишъ фарма обезпечує чоловікови певну будучність. Сотни краєвѣвъ купили в нас фармы сего року и чувятъ ся щасливими, бо не грозятъ имъ калѣцтво або смерть. Прийдѣтъ и Ви до нас а поможемо Вамъ стати самостійными. Купѣтъ собѣ фарму. Голосѣтъ ся до:

John Jelinek, 1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Підпис.

Написав Василь Стефанин.

Мала Доця ходила лавою поза плечі газдів, що писали коло довгого стола свої імена. Кожний зі взору. Грубими руками оті писарі обходили з кожного боку, відки би найліпше їм почати. Грудьми притискали так до стола, що аж скрипів. Наука йшла тихонько, лишень чути було мляскання губів, як газди мочили лужко в роті. А білавенька Доця заглядала до кожного, чи добре пише.

— Доцю, ня, а подиви си, як воно виглядає?

— Це чепірнате, таке як нечисане повісмо, ще пишті.

І газда пхав олівце в рот і зачинав знов писати.

— Ануж ко глибини на мое, бо я вже его чешу другий вечір, аж ні груди болы. Ану читай, що я написав.

— Павло Лазиренко.

— Якурат я. Та так воно там стоїт, що кождз пізнаст?

— Хто вчений той кождий.

І Павло почервонів із утіхи і оглядав карточку з усіх боків.

— Ануж ко я ще раз его віпишу.

І нахилив ся і слинив олівце

Доця якось дуже поважно ходила поза плечі газдів, її мама дивила ся з печи і утихомиряла хлопців, аби не верещали, бо вуйки позмилюють нумера.

На лаві сидів старий Яків Яримів і з великим вдоволенем дивив ся на оту науку. Врешті не міг вилержати, аби не заговорити. Дві години глядів із найбільшою увагою, а тепер не втерпів.

— Мой, газдо, та лишті трохи на завтра, таже груди вам потріскают.

Газди підняли голови і як пришиблені виглядали.

— Вішукав ем вам добро тай маєте мині подыкувати, а Доця маєте дарунок купити.

— Та хто вас на таке нараїв?

Біда мене на це нарадила.

— Яка біда?

— Викелі.

І старий Яків став розповідати вже сотний раз, як то було.

Таже всі знаєте, що-м на горівку не везав землю по банках, бо би ні Бог скарав. Але стара мене запхала.

— Яка стара?

— Ви мой і молоді і вчйте си вижу письма тай нічо не знаєте. Уходит з комори тай каже: мой, старий, таже муки нема лиш зо дві місячні в міху. А я подумав, подумав тай гай до міста писати си на сотку до заводічкового банку.

— Прийшов я, знаєте, до того банку і кажу, що так і так: не стало хліба межі діти тай прошу ващої ласки тай божой, позичити сотку.

— Грунт маєш?

— Є, пане, таже без ґрунту сегодни ніхто не даст.

— А стоїт на тобі?

— На мині.

— Табула чиста?

— Гет все чисто.

— Довги маєш?

— Та дес межі Жидами е не такий то довг, лиш струп. Та вже за цу сотку і хліба межі діти кину і Жидам рот заткаю.

— То принеси аркушок і аністрат тай підеш на посідзене.

— Та коли прийти на то посідзене?

— Говори до мужика, тебе на посідзене не траба, лиш паперів.

— Вібачийте мені, паві, бо я не порозумів а папері аді гезди. Тай витыг з пазухи тай подав. Там, кажу, дес е все, бо я то до кулки все складаю, всі письма. Н, видите, тому не розумію нічо та все тотс разом тримаю. Перебрав він, найшов, що до него тай каже: за тиждень приди.

— Ходив я зо три рази, аж каже нарешті, що е гроші хвалені.

— А вмієш, старий, писати?

— Ей, де пане! У школі мене не вчили, у воську не був ем тай-сми палком сліпий.

— То мусиш підписувати ся у нотаря.

— Я, прошу, покладу знак своєв руков, аді хрестик, а ви підпишіт...

— Не можна, каже, на вексельх хрестів класти...

— А я в гадках став. Це як озмут уніс, як процент наперед відберут, як нотареві заплатю тай того капіталу мало шо мені лишити си.

— Звертів я си по місті за ручителями тай надибаю шевца, отого злодюгу Ляпчівського. Воно, біда, все никае по місті. Сгав я тай розказую за свою біду.

— Хлоп, каже, все дурний, гние цілу зиму тай би не навчив си навіть своє порекло на письмі покласти.

— А хоть ти злодюга вічна і помийник жидівський, але слова добрі маєш, погадав ем собі тай побіг далі.

— Прывів ручителів, підписали м си у нотаря. але з сотки тринацїть левів обірвали.

— Несу я ті гроші до дому, а тот швец мині а голови не вілазит. Злодій то злодій, але слухні слова говорит. Аді рвут шкіру, здоймають як а вола. Сотку нібис узївив, а до дому шо несеш?

На сім місци все Яків плював і тепер плюнув.

— Кождий хоче від руки, кождий хоче дурнички. а то бо вже так стало тісно, шо раз тісно.

— Поклав сми гроші у скрижю, а сам до Доці. Та, Доцько, діда навчи підписати намено, най дід па нам горло не напижае, бо воно напхане. Я волю то бі плахтиночку купити.

— Тай навчила тайсте по селі перечули, тайсте а діда насміхали си. Але прийшло до крутого, треба викелі підписувати, а ви за дідом до Доці. Я вам дорогу показав, шо вже не мете гроші утрачати.

— Та вже не мемо — відвідали газди — та маємо вам подыкувати тай Доця, наші навчительці.

— Але маєте всі і по дарункови принести

— Таже певне...

Доцька сиділа на печи і дуже тішила ся і мама усміхала ся.

Справоздане касове

„Рус Народ. Союза“ за мѣсяць Юлій, 1905 р.

Ч. бжуче

3151 Granville, N. Y. М. Р. Н. С.	16.50
3152 Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	6.80
3153 Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	70.50
3154 Elizabeth, N. J. М. Р. Н. С.	27.06
3155 Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	36.63
3156 Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	34.37
3157 Manown, Pa. Бр. св. О. Никол.	26.34
3158 Chisholm, Minn. Бр. св. О. Никмлая	21.69
3159 Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	11.84
3160 Leetsdale, Pa. Бр. св. П. и П.	12.55
3161 Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих.	7.30
3162 Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих.	27.18
3163 Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Илім	52.71
3164 Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	66.42
3165 New York, N. Y. Бр. св. Андрея	31.00
3166 Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хрест.	40.20
3167 Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	41.73
3168 Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	4.10
3169 Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	14.80
3170 Ellworth, Pa. М. Р. Н. С.	26.25
3171 Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	17.02
3172 Scranton, Pa. Ред. »Свободы« за кал. за р. 1904	37.34
3173 Olyphant, Pa. о. Н. Струтинський за кал. 1905	100.00
3174 Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	38.40
3175 Dunmore, Pa. Бр. св. Ал. П. и П.	18.16
3176 Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	33.22
3177 Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	45.53
3178 Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хрест.	49.31
3179 Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	15.78
3180 Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая ..	40.90
3181 Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	30.79
3182 Newark, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	28.00
3183 McKeesport, Pa. Бр. св. Ольги	8.12
3184 Taylor, Pa. Бр. св. О. Николая.	18.15
3185 Philadelphia, Pa. Тов. Любовъ	16.19
3186 Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	19.60
3187 Carnegie, Pa. Сестрицтво св. Любви.	10.70
3188 Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	44.75
3189 McKeesport, Pa. Бр. св. Й. Хр.	92.45
3190 Pittsburgh, Pa. Бр. св. Никол.	147.31
3191 Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	129.91
3192 New York, N. Y. Тов. Зоря	14.30
3193 New Britain, Conn. М. Р. Н. С.	5.55
3194 Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	17.18
3195 Seymour, Conn. Бр. св. Й. Хр.	17.82
3196 Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	66.19
3197 McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	92.83
3198 Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	99.70
3199 Canonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	28.91
3200 Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	15.15
3201 Holyoke, Mass. Бр. св. Й. Хр.	9.80
3202 Wilkes Barre, Pa. Бр. св. о. Николая	15.65
3203 Export, Pa. Бр. св. О. Николая	51.88
3204 Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	45.15
3205 St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	113.24
3206 Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	34.05
3207 McKees Rocks, Pa. Бр. св. Димитрія	14.45
3208 Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	46.14
3209 Trauger, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	37.00
3210 Priceburg, Pa. Бр. св. Василій	65.04
3211 Lancaster, N. Y. Бр. св. Василія	8.37
3212 Spangler, Pa. Бр. Пр. Богор.	21.00
3213 New Philadelphia, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	24.25
3214 Shamokin, Pa. Бр. св. Иосифа	23.60
3215 Mt. Carmel, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богород.	4.16
3216 Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	138.05
3217 Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	96.63
3218 Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	38.00
3219 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Володим.	18.66
3220 St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	28.53

3221 Whitney, Pa. Бр. Трехъ Свят.	22.30
3222 Allegheny, Pa. Тов. Поступъ	9.85
3223 Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	70.00
3224 New Florence, Pa. Бр. св. Василія	18.80
3225 Jersey City, N. J. пос. Клюбъ Рус. Мол. ...	8.60
3226 Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	19.65
3227 Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	15.05
3228 Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анны	19.11
3229 Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	22.52
3230 New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	48.72
3231 Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	164.79
3232 Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	19.74
3233 Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	19.76
3234 Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	40.27
3235 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. П. и П.	44.65
3236 Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	16.14
3237 Scranton, Pa. Бр. св. прор. Илім	70.65
3238 West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богор.	19.60
3239 Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	11.60
3240 Yorkville, O. Бр. св. Стефана.	12.48
3241 New York, N. Y. Тов. Свѣтъ	7.60
3242 Terryville, Conn. Бр. св. Арх. Мих.	20.10
3243 Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	40.70
3244 Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	87.55
3245 Chicago, Ill. М. Р. Н. С.	6.04
3246 Old Forge, Pa. М. Р. Н. С.	7.63
3247 Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	2.80
3248 Fredericktown, Pa. Бр. св. П. и П.	61.20
3249 Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	126.25
3250 Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор.	5.02
3251 Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	16.10
3252 Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор.	16.98
3253 Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	7.15
3254 Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	23.71
3255 Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	42.95
3256 Northampton, Pa. Бр. Пр. Богор.	127.80
3257 Yatesboro, Pa. М. Р. Н. С.	13.17
3258 Simpson, Pa. Бр. св. Василія	32.23
3259 Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр.	34.95
3260 Pittsburg, Pa. Сестрицтво Собора Пр. Богород.	4.90
3261 Trenton, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	12.60
3262 New York, N. Y. Бр. св. Волод.	11.14
3263 Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	58.75
3264 Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	27.23
3265 Wilmington, Del. М. Р. Н. С.	9.80
3266 Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	53.45
Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія.	—
Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	—
Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	—

Доходъ за Юлій с. р. естъ	4210.96
Готівка зъ концемъ Юлія с. р.	14,612.46

Разомъ доходъ естъ..... 18,823.42

Розходъ за мѣсяць Юлій 1905.

Посмертне по бл. п. Крестинъ Дубецъ, Cohoes, N. Y.	300.00
„ „ „ „ Павлинъ Кобельникъ, Northampton, Pa.	300.00
„ „ „ „ Марія Гутъ, Shamokin, Pa. ...	300.00
„ „ „ „ Петръ Гутникъ, Plymouth, Pa. ...	300.00
„ „ „ „ Александру Млинарикъ, Troy, N. Y.	392.75
„ „ „ „ Петръ Врона, Shamokin, Pa. ...	300.00
„ „ „ „ Макарію Канторъ, Olyphant, Pa.	—
сирѣтска часть	300.00
Решта за дружъ календара зъ 1905 року	165.50
Органъ Союза за Юлій 6. р.	519.80
Пенсія Гол. Урядникѣвъ за Юлій 6. р.	105.00
За 3000 додатковъ до Статута Р. Н. С.	55.00
Почтові выдатки голов. секретаря за юлій	17.83
Рентъ водъ офісу за Юлій	15.00
За надруковане увагъ на грамотахъ Р. Н. С.	6.00
Бондъ голов. секретаря	4.00
Доплачено до водзнакъ Р. Н. С.	8.80
Разомъ розходъ за Юлій	3,089.68

Зоставлене:

Разомъ доходъ выносить.....	18,823.42
Розходъ за Юлій	3,089.68
Готівка зъ концемъ Юлія с. р.	15,733.74
Пожички	1,369.90
Загальний станъ касы зъ концемъ Юлія естъ..	\$17,103.64

А. Шарпони, касієрь, С. Ядловскій, секретарь,
К. Кирчовъ, председатель.

Книжка Рахункова

Са книжка потрібна каждому рускому робѣтнику, фермерови и бизнесменови.

Она навіть може тобѣ вырахувати скѣлько тобѣ прийде пейды, скѣлько маєшь заплатити до стору, скѣлько за товаръ, скѣлько тобѣ прийде если продашь по певной цѣнѣ збоже и т. д.

Цѣна 50 центѣвъ.

SLOVO, BOX 353, SCRANTON, PA.

Хто возьме сю книжку въ разпродажѣ дѣстане добрый процентъ.

Збирайте жертвы
на Рускій Народный Фондъ въ Америцѣ.

166 Новых Членовъ.

Въ мѣсяцъ Юлію с. р. приступили до Р. Н. Союза слѣдующій новы братства и члены:

Wilmington, Del., вод. 105.

Витановскій Михайло
Гутей Митро
Яловицъ Гриць
Федосіи Стефанъ
Новакъ Василь
Боровскій Лукачъ
Федорига Семанъ
Левинскій Босъ
Гутей Павло
Коцуръ Федоръ
Гейтъ Иванъ
Лазорчикъ Сильвестеръ
Возыный Михайло
Иконякъ Максимъ

Братство св. Іоана Хрестителя
вод. 121, Trenton, N. J.

Бачикъ Юрко,
Бачикъ Иванъ
Шкурла Михайло
Тимко Михайло
Брешко Иванъ
Новиконецъ Юрко
Адамъ Михайло
Паславскій Иванъ
Онді Михайло
Ласковичъ Иванъ
Цапикъ Иванъ
Черемшанъ Михайло
Гудакъ Иванъ
Савчакъ Михайло
Зимнянскій Иванъ
Балужнякъ Феликсъ

В. 3. Шкирипанъ Лешко, дитина
Цуцура Марія

В. 4. Шмайда Александеръ

В. 6. Кричфалуши Василь
Кричфалуши Иванъ
Бенега Иванъ

Стойка Василь
Стойка Иванъ
Стойка Стефанъ
Кричфалуши Василь
Палъ Василь
Бенца Василь
Сабашошъ Михайло
Паканичъ Василь
Гангуръ Юрко
Паканичъ Михайло
Неметъ Ференцъ
Бенца Василь
Паканичъ Василь
Бенца Василь
Берна Василь
Кричфалуши Иванъ
Андрюшъ Павло
Гриньковъ Юстинъ
Ченка Василь

В. 10. Заловякъ Павло
Шмайда Иванъ, дитина
Горбаль Петро

В. 19. Бонанъ Андрій
В. 20. Вернеръ Володиславъ
В. 23. Спѣвакъ Демко

В. 25. Семаничскій Андрій
В. 28. Рапавый Василь

Клапий Ілько
Воротило Антошко
Буцакъ Олекса
В. 32. Миклошъ Михайло
Вичичканичъ Петро
Лауришинъ Иванъ

В. 33. Гуменникъ Федоръ
Сторгинъ Павло

Бравчишинъ Мих., дитина
Лукачовска Марія
Семберъ Марія
Семберъ Иванъ
Венгалошъ Михайло

В. 34. Перегримъ Марія
В. 35. Смолякъ Дмитро
В. 36. Свинскій Стефанъ

В. 38. Шудликъ Панько
Ревсъ Василь
Пронко Леонъ
Чебенякъ Иванъ
Бѣгуникъ Иванъ
Пытель Сва

В. 41. Дзибанъ Василь
В. 45. Петкевичъ Тома
Петкевичъ Андрій, дитина

В. 46. Юричъ Михайло
В. 47. Павловичъ Осифъ

Гогоць Осифъ
Семчакъ Стефанъ
Найдухъ Гриць
В. 48. Гашиць Семанъ
Хопѣвскій Дмитро
Завѣвскій Стефанъ
Леснякъ Юрко

В. 53. Шеницкий Василь
Вайпа Антонъ

В. 55. Ганущакъ Андрій
В. 56. Рептакъ Михайло

Яницкій Осифъ
Бопчакъ Андрій

В. 58. Зазворскій Гриць
В. 60. Стохлинска Анна

Форгаць Анна, дитина
В. 61. Замѣшка Иванъ

Дробнякъ Михайло
Бопчурчакъ Федоръ

В. 62. Фуртакъ Данило
Голодь Иванъ

Сивикъ Василь
Сивикъ Никола

В. 65. Пецъ Марія, дитина
В. 69. Юрчакъ Николай

Гобуръ Петро
В. 71. Олесь Осифъ

В. 74. Навроцкій Осифъ
В. 76. Гинда Гриць

Павлякъ Теодоръ
Гомелникъ Стефанъ

Денисъ Василь
В. 81. Базановскій Иванъ

В. 82. Баликъ Михайло
Мрвица Михайло

Магдалинскій Францъ
В. 83. Рущикъ Анна

В. 84. Гойда Иванъ
Балфа Андрій

Сагма Федоръ
В. 85. Яворскій Антонъ

В. 88. Панцьо Теодоръ
В. 90. Завко Григорій

Чудийовичъ Василь
В. 92. Траць Федоръ

Федунокъ Дамянъ
Валюшъ Михайло

В. 95. Пѣтухъ Петро
Гресъ Осифъ

В. 96. Дирваль Михайло
Будникъ Олекса

Кинашъ Людвикъ
Бабировъ Гриць

В. 99. Занько Иванъ
В. 100. Набуда Марія

Янковска Анна
В. 101. Ваврекъ Марія

В. 102. Бего Петро
Семриць Михайло

Васенько Осифъ
Семриць Петро

В. 103. Плечій Василь
Поповичъ Федоръ

В. 104. Ковалевичъ Осифъ
В. 109. Лончаръ Осифъ

В. 110. Гартманъ Александеръ
В. 113. Войничъ Василь

В. 114. Басичъ Михайло
В. 115. Гузлей Иванъ

Бучко Иванъ
Заручинскій Андрій

В. 118. Костура Марія
Ватраль Кристина

В. 120. Муха Семанъ
С. Ядловскій, гол. секретаръ.

ДОПИСИ.

Зъ Winnipeg, Man. Can.

На С. Р. Р. торахъ (ярдахъ) котрій компанія сего року побільшує, робить богато Русинівъ зъ Галичины, майже всѣ и мали платню \$1.50 денно.

Отже впоминаючи ся большон платнѣ застрайкували першого серпня по полудни. Насампередъ выступивъ оденъ „генгъ“, водчепили якесь червоне полотно зъ кары и прѣчпили на два патчки и двохъ такъ несло впередъ, йшли водъ генгу до генгу кричучи: Покидайте, страйкъ!

Якъ уже зобрались устгенгъ, до двѣста народу, тогдѣ до роудъ мѣстра. Прапоръ напередъ несуть выкрикуючи: гура, страйкъ! Хочемъ \$1.75 денно. Той заразъ, розумѣ ся, побольшивъ, ну и выстрайкували. Теперъ понукує мене написати дещо про одного Русина, котрый намъ за формана.

Прямо мало ся не сказивъ якъ застрайкували, ажъ пѣна ему зъ устъ скакала, такъ дуже запобѣгавъ, щобъ С. Р. Р. не побольшивъ. Що за подлый чоловѣкъ и цей старавъ ся, щобъ всѣхъ тыхъ поквитували, котрі передъ брали въ страйку. Розумѣсь, що го высмѣляли басы.

И якъ може добре бути, чи не соромъ вамъ В. С.? Але де вы маєте встыдъ. О, такъ робити пане форманъ не файно. Поправте ся!

Робѣтничъ.

Зъ Venlaw, Man. Can.

Тутъ на Venlaw такожъ нема згоды межи тутешными Русинами, только сварка, роздоръ и нонависть. Тутъ доѣздить о. Крижановскій и заказує людямъ, чтобы не посылали дѣтей до школы, бо то непотрѣбна рѣчь. Послухай рускій народъ якъ-то Василіанъ навчають васъ. О. Крижановскій заказує такожъ своимъ вѣрникамъ сходити ся зъ тыми незалежными судѣдами, бо то суть нехристіань, бо ихъ пекло чекає и подъ ними земля горить.

Ось якихъ пастирівъ має рускій народъ въ Канадѣ.

Ю. Маргинъ.

Надобспане.

Зъ Jersey City, N. J.

Шпачку, де ты?

Уже минуло пару тыжнѣвъ, якъ Емилианъ Шпачъ фуркнувъ, пропавъ якъ камѣнь у воду. нѣ слѣду, нѣ слыху по нѣмъ нема, и не знати куда тота птичка смыкнула...

Панове читателѣ певно собѣ думаютъ, що то бувъ якійсь славный птахъ, и що намъ такъ на нѣмъ залежить... Де тамъ, мы хочемо только упередити добрыхъ людей, котрі еще тои хитрой птицѣ не знаютъ, чтобы стереглись, бо се дуже шкодлива и нежиточна птица, хотяй на имя шпачъ...

Ось мы подробно опишемъ. Се бувъ не птахъ, но крещеный (здаєсь), на чоловѣка по имени Емилъ Шпачъ. Есть до 6 стѣпъ высокій, кусъ горбатый, позоръ хитрого лиса. Зъ бесѣдою Господь Богъ его назначивъ, бо нѣмъ одно слово выговоривъ, то десять разѣвъ гикнувъ, при томъ любивъ страшно салонъ и скло. Шанувавъ людей въ котрыхъ чувъ або занюхавъ, що мають грошѣ... Тяжкою працѣ выстерѣгавъ ся, бо еѣ не любивъ и черезъ тое страшно нарѣкавъ а завидѣвъ ученыхъ людямъ, що тяжко не працюють а мають ся добре. Завше себе представлявъ за мудрого и про-

те старѣвъ ся хочьбы за якогось небудь урядника веунутись, въ якѣмъ небудь товариствѣ, але рускомъ. Отъ на примѣръ на нашѣмъ рѣчномъ мѣтингу парафіальномъ, якъ на него голосували, чтобы принявъ урядъ сторожа церковного и фаермена, охотно принявъ. Досытъ, що свою пикухавъ всюду, хотъ не просили его.

Тамтого лѣта ухавъ ся за агента продавати лоты, ну и потрафивъ звести зъ дороги нашихъ кодыкохъ чесныхъ людей, що купили лоты за високу цѣну въ неприступныхъ, вѣддаленыхъ водъ свѣта сторовахъ, а днесъ нарѣкають и проклинаятъ Шпача, бо сѣ лоты не принесуть имъ жаждной корысти и за сто лѣтъ. Розумѣсь, що и Шпачъ хотѣвъ набуты лотъ, но перше пробувавъ позычити грошей на гавзъ водъ нашего о. Подгорецкого, а коли о. Подгорецкій рѣшучо вѣдмовили позычки Шпачкови, то вѣнъ корыстаючи зъ своего тогдѣшного предсѣдательства въ нашѣй парафіи загрозивъ: „Чекайте еѣмосць, я васъ научу“.

Що сказавъ то и выконавъ. Завязавъ компанію зъ о. Обушкевичомъ и пару збуями, подбуривъ цѣлый комитетъ церковный противъ о. Подгорецкого, а коли нашъ о. Подгорецкій тяжко захорувавъ и взявши урлопъ выѣхавъ до Пенсилвеніи, до Northampton, Шпачъ самъ и свою компанію розославъ по нашихъ парохіаныхъ зъ такою новиною, що о. Подгорецкій утѣкъ до краю награвавши великій тысячѣ грошей. И запросивъ о. Обушкевича въ гостину. Почалась борба межи парохіанями, бо добрый парохіане не хотѣли котюзѣ повѣрити, бо трѣхъ парохіанъ К. Кирчовъ, Д. Голодь и Т. Цѣшлякъ ѣздили вѣдвидѣти своего душпаствыря, коли лежавъ смертельно хорый у о. Дмитрова въ Northampton, Pa. и переконались, що се неправда, но Шпачъ свое робивъ маючи силу яко предсѣдатель у парафіи. Пѣловъ до латинского епископа зъ о. Обушкевичомъ и тамъ надигнали велику купу. Шпачъ переставъ працювати цѣлкомъ для своей родины, посвятивъ ся для о. Обушкевича, чтобы за всяку цѣну хорого о. Подгорецкого выжертъ зъ нашей парафіи. Робили мѣтинги по частныхъ домахъ, запивали людей пивомъ и вискою, пивонесли кеками, виску фляхами. Розумѣсь, що се коштувало о. Обушкевича, но Шпачъ хитрый лисъ, мавъ теперъ добру способность у своихъ кумѣвъ та колеговъ позычати и кричавъ: „Бойте ся Бога, люде, тажъ я хцу добре зробити про васъ; позычте, та видите, штъ я неробю, а маю жѣну и дѣти, мушу жити“. Кумове и колеги звѣрили и позычили сколько могли, хто сто, хто двѣста, хто 50 дол., або 25 дол., навить не погордѣвъ сей добродѣй такою позычкою якъ 10—5

дол... Вѣнъ собѣ думавъ добре напередъ, що „всякое даваніе благо есть“. Такъ сей Шпачокъ потрафивъ тихцемъ надиганити, якъ сѣ теперъ покажу, до повтора тысяча долларѣвъ, въ нашѣмъ городѣ Jersey City водъ рускихъ отроковъ.

Але — пляны Шпача лсуютъ ся; чесна борба добрыхъ парафіанъ зробила, що о. Обушкевичъ видѣвъ „предвидимия неприемности“, муфусе свои великѣ баксы зъ борду п. Ступиньского, зъ нѣтами, ирмолоями, гуслями въ „штатъ“ Пенсилвенію, а потому и самъ зъ бахташкою смикъ...

Шпачъ закладає салонъ. Якійсь чоловѣга зайшовъ зъ Пенсилвеніи и хоче купити собѣ салонъ въ Jersey City, его Шпачъ подибавъ и помагає купити салоно. Досытъ що Шпачъ поравъ ему салонъ на 100 Essex Str. у жиды и згедили за 400 долларѣвъ. Идутъ до лоера робити контрактъ. Шпачъ на дорожѣ повѣдає: Слухай брате, прийми мене до спѣлки; ты тутъ незнаемый и не замешкалый, не годенъ зробити нѣчого, я знаю ся зъ всѣми людьми, маю добре имено, я ти зроблю добрый бизнесъ. Я побуду пару тыжнѣвъ у салонѣ, а якъ будемо мати богато кустумерѣвъ, то я поѣду до работы, а ты провади бизнесъ. Сей хлопина здурѣвъ и приставъ.

Коли прийшли до лоера, лоеръ зажадавъ, чтобы обидва спѣльники зложили жидови по два сто дол. Шпачъ мудрый лисъ, выкликавъ до сѣней своего спѣльника и каже: дай менѣ два сто, а два сто то тримай и обидва передъ лоеромъ зложимо на столѣ по рѣвнѣй части, бо се такъ мусить бути. Хлопина зновъ здурѣвъ и приставъ. Шпачъ бизнесує за бароку тыждень, два, три, мѣсяць а сѣсь хлопина повѣдає: та мы не маємо що робити обидва, сплати або ты мене, або я тебе. Шпачъ: добре я сплачу тебе, пѣшовъ и позичивъ двасто долларѣвъ и дає хлопину, своему спѣльникови. Той плаче и повѣдає: То ты менѣ вертаєшь мои двасто а двасто, де е? Тажъ мене салонъ коштує 400. Не помогло ничего, хлопина

Болѣе 30 лѣтъ
всемірно-извѣстный
„ЯКОРНЫЙ“
ПЕНЬ-ЭКСПЕЛЛЕРЪ
Дра Рихтера употребляется
наилучшее втираніе отъ
ревматизма, подагры, про-
студы, ломоты
и прочихъ болѣзней.
Во избѣжаніе поддѣлокъ, при
обращеніи на фабрику
знавъ „ЯКОРЪ“
Склянки по 25 и 50 Слс. продаются
во всѣхъ аптекахъ и въ складахъ
F.A.D. RICHTER & Co.,
215 Pearl St., New York.

узявъ 200 и пѣшовъ плачуци до Пенсилвеніи а Шпачъ зѣоставъ у чужому салонѣ. Но що Шпачови бизнесъ не йде, пиво не хотять дати на кредитъ, люде якось не приходятъ, бо знають що вѣнъ наваривъ. Шпачъ справляє музику — и тое не помагає, хѣба самъ скачи чловецъ... Въ парафіи колотнеча, люде припирають за довѣи, проклинаятъ Шпача, церковъ на упадку, тое всьо докучає Шпачови. Шпачъ продає салонъ. Коли довжники почули сю продажъ, то одинъ ему подобный С. Яцевичъ зголосивъ ся по свою суму, яку Шпачъ ему довженъ. Шпачъ дає чужій салонъ Яцевичови за довѣгъ 350 дол. и хоче доплаты 50 дол. Яцевичъ пристає. Шпачъ по тихоньки вымуфовавъ свой фортичерь и выправивъ нѣбы на другій стрѣтъ — а потому зъ своею родиною посунувъ, Богъ знає куды. Власти полиційны доѣдались, що С. Яцевичъ не має лисенсеу, замкнули салонъ Яцевичови, а Шпачъ пропавъ якъ камѣнь у воду... Шпачку де ты?

Мы.

Вѣдѣзвѣ.

Взымає ся всѣхъ пп. секретарѣвъ „Союза“, котрі ще не заплатили за календарѣ зъ 1905 р., чтобы сейчасъ послали належитѣсть за розпроданый календарѣ на адресу Rev. N. Strutinsky, Box 375, Olphant, Pa. Нерозпроданый календарѣ просимъ поки-що еще переходати у себе и не вѣдсылати, поки не дасть ся знати о томъ въ „Свободѣ“.

Вѣдъ головного Уряду „Р. Н. С.“
К. Кирчовъ предсѣдатель.
С. Ядловскій секретаръ.

Читайте, що каже Дръ Ландесъ:

Я маю найбільшу практику въ Сполученныхъ Державахъ, Канадѣ, Мексики и Полудневой Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але сли можешь бути вылѣченный, а тебе вылѣчу. Лѣчу лишь мушницъ. Що небудь тобѣ долагає Але и вылѣчу ихъ. Скажи або напиши менѣ. Вылѣчу каждый выпадокъ до якого ся возьму. Хоробы мѣхура и почки. Если е не до вылѣченя не беру ся до него. Хоробы крови и шкѣры. Утрата памяти. Утрата мужеской силы. Утрата животности. Если не можешь бути вылѣченный, скажу тобѣ вѣрнѣ, ежели ты будешь вѣрнѣ. Лѣчу безъ боли, не вѣдвертво. К 134

Що року лѣчу тысячѣ людей. Роблю сотки операций що мѣсяця. Вылѣчу ты дома, сли не можешь прійти до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879**„Свобода“**жасопис для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить по тѣдня въ Четверъ
и коштує:Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ... \$2.00
до старогоро краю на 12 мѣсяцѣвъ \$2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ... \$1.00Галичине можуть замовляти „Свободу“
черезъ Книгарню Шевченка ул. Театраль-
на ч. 1, Львовъ.Оплатувати газету треба все-
гда зъ горы.Грошъ треба посилати въ редакцію
лишь левъ, або черезъ експресовый, або
почтовый money order (моя ордеръ). Мо-
жеу order, то є картонку, котру доставите
вѣдъ почтара або агента на експресовѣмъ
офисѣ, пошлать намі, бо безъ того мы не
модемъ грошей достаѣти.

Адресъ:

„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.Хто хоче, щоби его адресъ змі-
ни мусить подати намі, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.**До школы!**Зближаєсь кінець вака-
цій, пора готувати дѣтей
до школы. Цѣкаво бы зна-
ти скѣлько рускихъ дѣв-
чатъ и хлопцѣвъ, въ вѣцѣ
12—14 лѣтъ, готувать ихъ
родичѣ до школы, а скѣль-
ко до шуфлѣ, до слейту та
фабрики...Въ однімъ зъ пенсильва-
нійскихъ мѣсточокъ, (яке
числить 25.000 мешканцѣвъ)
на 1745 школьныхъ дѣтей
чужинцѣвъ, лишь 11 є въ
high school. А скѣлько
мѣжъ ними рускихъ дѣтей?
Певно не больше якъ одно
або двое, репѣта жидѣвскій,
словакскій, литовскій, поль-
скій и другій. А хочѣ-бы на-
вить тыхъ 11 дѣтей сули
вѣсь рускій то и такъ ще
булобъ лихо, дуже лихо.
Чомужъ се такъ? Чи рускій
дѣти такі тумановаті, що
не годні ити до high
school? Чи може рускій ро-
дичѣ такі бѣдні, що до-
конче мусять ихъ посилати
до работы? Нѣ, рускій
дѣти зовсѣмъ не туманова-
ті: кождий учитель чи у-
чителька скаже вамъ, що
рускій дѣти и взагалѣ дѣ-
ти чужинцѣвъ, помимо у-
сѣхъ трудностей, якій му-
сять переборкувати, вчать
ся дуже добре, ба навить
майже всегда суть перши-
ми въ класѣ. И бѣднота
родичѣвъ не є тутъ причи-
ною. Правда, не перечимо,
що є бѣдній рускій родини,
якій безъ тыхъ пару цен-
товъ, котрій дитина зароб-
ить, не могибъ обѣйти
ся, алежъ о більшости се-
го сказати не можна. Боль-
ша часть родичѣвъ водри-ває завчасу свои дѣти водѣ
школы и посилаетъ ихъ до
работы задля „старокраевон
призвѣчя, що „треба“ дѣти-
ну гнати за „молоду до ро-
боты“, або задля „того, що
не вмѣе оцѣнити ваги на-
уки. Наука, котра не мо-
же зробити хлопця попомѣ-
а бодай лямкомъ, не має въ
пересѣчного американско-
го Русина жаднои варто-
сти, ну а дѣвчынѣ, після
понятія тогожъ самого Ру-
сина, науки такъ зовсѣмъ
не треба. Ось чому нашѣ
родичѣ не посилають сво-
ихъ дѣтей до школъ. И
пхаютъ дѣти до работы, я-
кы майже всегда вбиває
ихъ спосѣбности, руйнує
здоровле, ломить молоде
житє. А користи зъ того?
Користи хѣба такій, що та-
то та мама можуть больше
„спендувати“ на пѣтаку,
що тато часъ водѣ часу не
иде до работы, робить со-
бѣ вакації, бо на него ро-
блять вже дѣти..., що справ-
ляє гучнѣйшій хрестины,
похороны, весѣля.Пора зачати троха инак-
ше газдувати, пора выла-
зити зъ „гонгеріаньского“
болота на свѣтъ Божій, а
се можливо зробити лише
черезъ просвѣту, черезъ
науку.Тому ще разъ кличемо:
До школы дѣтей, до
школы!**Дорогі Братя, Краяне!**Незавидна Ваша доля в
Старім краю — від якої
Вамъ свѣтъ чорнимъ стававъ;
пѣрка нужда, яка Васъ тамъ
такъ давила, що Ви вже
тратили надію, щобъ Вамъ
могло бути ліше; погорда
и насмѣхи, якими наділю-
вали Васъ в Старім краю у-
сѣ, хто лиш надівъ на се-
бе паньскій стрій — за-
гнали Васъ, дорогі Краяне,
далеко від рідної стріхи в
Новий свѣтъ, в отѣю віль-
ну землю — далеку Аме-
рику. Ви ішли в той не-
званий Вамъ свѣтъ — блука-
ючи, и шукали ту ліпшої
долі — поки, дехто зъ Васъ
и не заживъ красшимъ житємъ,
а дехто — таки оставъ ся в
злїднѣхъ, в якихъ живъ в Ста-
рім краю. Ішло Васъ ту —
все нові и нові ряди. За
першими, пішли другі, за
другими далше, ажъ поки
и не нашло Васъ ту в Га-
личинѣ и Угорщинѣ поваж-
не число — майже, якъ за-
чуваю, пів мільона...От і насуває ся тепер
кождому, хто бачить ту
нужду, яка гнєте нашого
Русина в краю и згадає на
Вашу еміграцію до Ново-
го свѣта, цілий рядъ пи-
тань: І якъ же Ви ту зажи-
ли собі? Чого зазнали? Що
нашли Ви нового ту, в
Новім краю? Чого научи-
лись и до чого привикли,
— а від чого зъ того, що
набрались в Старім краю,
відвикли?Такі питання насувають
ся теперъ кождому, що о-
ставъ ся в Старім краю, ко-
торму доля Русинів-хлопів
не є байдужна.І щоразъ голоснѣйше да-
ють ся чути голоси зъ Ста-
рім краю: такъ дайтежъ намъ
вістку ізъ далекої чужини!Розкажіть намъ якъ зажилося
нашимъ виходцямъ на Новій
землѣ, яка доля їхъ тамъ
стрінула? Чи зазнали тамъ
що доброго, чи може знова
яке нове лихо їхъ тамъ стрі-
нуло?І ось, дорогі Краяне, і-
дучи за бажанємъ усѣхъ Ру-
синів в Старім краю, жад-
нихъ вѣстей про Васъ — я и
выбравъ ся до Васъ зъ Старо-
го краю, щобъ зійти ся зъ
Вами и побачити Васъ и по-
говорити зъ Вами про Ваше
житє і про Ваші журби и
утѣхи, щобъ описати усе те
списати и усе те оголосити
друкомъ, щобъ в Старім краю
про Васъ дізнались и хочъ
думкою до Васъ зблизились.Та не лише се одно до
Васъ мене ту привело.Ми бачимо, що зъ року
на рікъ зъ дня на день зро-
стає щоразъ більше емігра-
ція до Америки, займає
щоразъ нові круги нашихъ
людей, захоплює щоразъ но-
ві повіти Старого краю.
Тожъ, чи усѣ ті нові, дове-
дені бідомъ до розпуки лю-
ди мають іти, такъ якъ Ви
ішли, на осліпъ в нові
краї, не знаючи, куди тамъ
кождому зъ нихъ поверну-
тись, до кого удалсь, где
шукати роботи и за яку
роботу прийматись? Чи жъ
и Вони рівножъ мають пере-
ходити усѣ ті болі и терпѣ-
ня и злїдні, які такъ мно-
гимъ зъ Васъ приходило ся пе-
реносити, поки по тяжкихъ
переходахъ и не дістались
остаточно до своїхъ людей,
поки не нашли собі який
заробокъ, поки и не примі-
стились міжъ своїми?Се такъ не може далше
бути. Тимъ новимъ, свѣжо
напливаючимъ до Америки
людямъ треба конче дати в
руки якийсь провідникъ,
щоби кождий зъ нихъ не
йшовъ такъ безрадний и безъ-
помічний в незваний йому
свѣтъ, щобъ кождий зъ нихъ,
вибираючись в далеку до-
рогу, знавъ вже напередъ —
де вибирає ся, що вінъ тамъ
може знайти; а станувши
на Новій землѣ, знавъ до
кого йому удали ся, де
стрінути йому своїхъ людей
— куди йому повернути
ся.Се бажанє, дорогі Кра-
яне, пізнати Васъ і Ваше
житє и подати для Вашихъ
братівъ, напливаючихъ до Васъ
зъ Старого краю, провідникъ
до рукъ на далеку дорогу —
и привело мене ізъ Старого
краю до Васъ. І станувши
на вільній американській
землѣ, я отсимъ и звертаю
ся до Васъ зъ сердечнимъ по-
здоровленємъ и відъ сердца
кличу:Витайте, дорогі Бра-
тя!Ми ту стрінемо ся, и Ви
мені розкажете, якъ Ви ту
живете, що перебули, яке
лихо и яке добро Ви ту
зазнали, яка доля — добра
чи лиха, Васъ ту спіткала.
А я се описати розповідь Ва-
шимъ батькамъ и мамамъ, бра-
тамъ и сестрамъ в Старім
краю, щобъ вони — якъ Вамъ
добре живесь, разомъ зъ Ва-
ми потішались, а якъ зле
— пожаліли Васъ.І прошу Васъ, дорогі Кра-
яне, не скривайте ся пере-
домною зі словами, коли
зійду ся зъ Вами, а розка-жіть усе щиро, якъ Вамъ
серце каже. Коли боліло,
то розкажіть свій біль, а
коли було весело — то ве-
селє розкажіть.Правда, не зъ усіма Вами
буду мігъ я зійти ся, бо не
в усѣхъ мѣсцевостяхъ, де ли-
ше живуть наші люди, бу-
ду мігъ бути. А такі радби
я зъ Вами усіма говорити.
Та — коли се неможливо,
то я Васъ попрошу на пись-
менну розмову. До всѣхъ
Васъ порозсилаю при посе-
редництвѣ усѣхъ рускихъ га-
зетъ в Америцѣ відповідний
квєстїонар, то є — цілий
рядъ питань, котрі будуть
відносити ся до Вашого по-
буту в Америцѣ — а Ви
уже будете ласкаві на всѣ
ті питання мені письменно
відповісти и ті відповѣди на
подаву в тімъ квєстїонарі
адресу відіслати.Тай ще одно. Вамъ, доро-
гі Краяне, треба би вже
разъ ту в Америцѣ счислити
ся. Отже я и віднесу ся в
тій справѣ до всѣхъ рускихъ
Товариствъ в Америцѣ пред-
ложу їмъ проектъ, щобъ ті То-
вариства урядили, при спів-
участі такожъ усѣхъ рускихъ
газетъ, в якийсь умовлений
день загальну кон-
скрипцію усѣхъ Русинів
в Америцѣ. Се конечно тре-
ба Вамъ, ту — та й тамъ,
тамъ в Старім краю — зна-
ти, — скѣлько Васъ тамъ же
и де Ви живете, в котрихъ
мѣсяцяхъ сѣї незміримої Аме-
рики. Кѣлько Васъ тамъ ста-
рихъ, кѣлько молодихъ, кѣль-
ко дѣтей. Всѣ народи стара-
ють ся все те про себе
знати — требажъ знати се і
намъ.Ну, та о сѣмъ побалакаємо
уже пізнійше — підъ зиму.Теперъ же, поки що, я їду
до Васъ, і на стрічу Вамъ,
кличу се разъ:Витайте, дорогі Бра-
тя!Не скривайте ся передо-
мною, а розкажіть мені
все щиро, такъ якъ щиро я
отсимъ до Васъ зверну ся.
До побаченя

Юліянъ Бачиньскій.

Панъ дръ Бачиньскій, ко-
трого вѣдознавъ повыше по-
даємо, литерать, авторъ коль-
кохъ книгъ, брошуръ и
кореспондентъ часописи „Е-
кономіст“, присланий тутъ
краєвыми Русинами въ той
цѣли, щоби розслѣдивъ и
опісля описавъ якъ живуть
Русини въ Америцѣ. Такий
розслѣдъ бувъ вже давно
потрѣбний такъ для насъ
Русинѣвъ, живучихъ тутъ
въ Америцѣ, якъ и для
тыхъ, що остави въ краю.
Треба сподѣватись, що усѣ
тутешній рускій люде, ча-
сописи, товариства и т. п.
допоможуть д-рови Бачинь-
скому пізнати наше житє
якъ найдокладнѣйше, а се-
тымъ болѣе, що дръ Ба-
чиньскій приїхавъ тутъ не
якъ представитель якогъ не-
будь партіи а якъ чоловікъ
посторонній, котрого зада-
чекъ усе докладно слѣдити
и опісля выдати безсторон-
ный осудъ.

Ред.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!Нову докторску книжку „Вѣстникъ“ въ со-
бѣ цѣний информации и рады для мушнѣй
жизни и дѣтей, самъ пошлете свое имя на
адресъ:

O. P. Box 208, Madison Sq., New York

Листъ изъ Старого края

З полїтики.

Законодатні маппини від-
почивають теперъ я нагоди
вакацій. Ані австрійскій
парламентъ, ані угорскій
соймъ, ані краєві сойми не
радіять, а панове відпочи-
вають по цілорічній „пра-
ці“.Та нема відпочинку і
спокою для австро-угор-
ського правительства, бо
криза на Угорщинѣ що разъ
більше заострюєть ся. На-
рідъ відмовивъ новому прави-
тельству послуху, що обя-
вляєть ся тимъ, що автоно-
мічні власти, які в Угор-
щинѣ стягають податки, не
хотять теперъ стягати по-
датківъ і правительственні
каси лашать ся безъ гроша.
До чого ще дійде на Угор-
щинѣ не знати; або угор-
ський король Франц Йо-
сифъ упокорить ся передъ
своїми підданими або Угри
зроблять ізъ нимъ те, що Нор-
вегія ізъ шведськимъ Оска-
ромъ...Досить, що взяли його
в зуби вже и гумористичні
газети. Приміромъ „Simpli-
cissimus“, який виходить у
Німеччинѣ, намалювавъ пер-
ського шаха зъ синомъ и вну-
комъ и такъ підписавъ той о-
бразокъ:Синъ шаха: Тату, ти є
король королівъ, (такий ти-
тулъ має перський шахъ), чи
до тебе належить и Угор-
щина?Шахъ: Такъ, сину, я в У-
горщинѣ маю якъ разъ стѣльки
власти, що Франц Йоcифъ.

На Буковинѣ

показуєть ся теперъ, якъ то
зле мирити ся, коли не зна-
єшъ добре, ізъ кимъ. Отъ поми-
рили ся були Русини зъ Ру-
мунами у „Вільнодумнімъ
Союзѣ“, якого головою ви-
брано Румуна Авреля Он-
чула и всѣ поступовіиші га-
зети, міжъ ними и руська
„Вуковина“, тѣльки и ро-
били, що вихвалювали Он-
чула підъ небеса. А теперъ
той самъ Ончулъ розбавъ
„Вільнодумний Союзъ“, по-
части зъ повинѣстичнихъ, а по-
части зъ особистихъ причинъ
и нема такого болота, якимъ
би вінъ не валявъ своїхъ був-
шихъ політичнихъ приятелівъ
— рускихъ послівъ.Отъ якъ „згода буде“, ко-
ли люди за всяку цѣну
пруть до згоди, а не див-
лять ся добре, зъ кимъ та
згода має бути.Учительскі конференції,
які теперъ, зъ кіпцемъ шкіль-
ного року, відбуває скрізь
по повітовихъ мѣстахъ народ-
не учительство, показують
наглядно, що краєва Рада
Шкільна і підвладні їй о-
кружні Ради шкільні та
окружні інспектори уважа-
ють школу у Східній Гали-
чинѣ нічимъ більше, тѣльки
способомъ до ширеня поль-
щини. Інспектори -- зъ ма-
лими виїмками — не допу-
скають рускихъ рефератівъ,
не позволяють промовляти
по руськи підчасъ дискусії,
а хто зъ учителівъ відважить
ся протестувати противъ то-
го, тому грозять карами
або така заразъ спенду-
ють.Однимъ словомъ, коли при-
двигати ся польсько-русь-кимъ відносинамъ, то бачимо,
що надійшовъ часъ, де вже
не помагасъ ніяка такъ звана
„легальна боротьба“, бо
Поляки мають за собою і
фактичну силу і австрій-
ське правительство, а треба
Русинамъ, коли не хотять
пропадати, говорити зъ ними
хѣба такъ, якъ ірландскі
хлопи зъ англійськими діл-
чачами.Страйкъ будівельнихъ робітників
тягнєть ся вже третій тиж-
день у Львові. Підприємці
хѣлими угодою зъ 1902 р.,
почали що-разъ болѣе по-
нижувати зарібну плату і
робітникамъ треба було або
здатися на їхъ самоволю
або застрайкувати. І за-
страйкували і страйкують
дуже солідарно вже третій
тиждень, — але чи вигра-
ють?Намъ здаєть ся, що ні,
просто тому ні, що підпри-
ємці черезъ страйкъ або ні-
чого не тратять або тра-
тять дуже мало, а маючи
гроші, можуть собі спокій-
но ждати, доки голодъ не
змусить робітниківъ до зда-
чі. А робітники, хочъ би бу-
ли и найліпше зорганізо-
вані, таки нічого не здіють
— своїми сотиковими склад-
ками противъ капіталівъ під-
приємцівъ. Адже німецькі
робітники не такъ зоргані-
зовані и не такими оберта-
ють ся, сумами їхъ організації,
а все таки програють остан-
німи часами страйкъ за страй-
комъ.Теперъ, коли капіталісти
такожъ добре зорганізовані,
лишъ такі страйки вдають
ся, відъ якихъ капіталісти
боятъ ся великихъ втратъ. А
великі втрати можна зав-
дати капіталістамъ лишъ еко-
номічнимъ тероромъ, ни-
щенємъ маєтку капіталістівъ.

Україна мовить...

На дняхъ 12 і 13 липня
с. р. відбувъ ся в однімъ зъ
більшихъ містъ російської У-
країни зїздъ делегатівъ укра-
їнськихъ партій: національ-
ної, демократичної і ради-
кальної, аби в теперішнімъ
руху в Росії піднести голосъ
в оборонѣ прав українсько-
го народу.Результатомъ зїзду було
обєдненє всѣхъ трьохъ пар-
тій в одну и уложене —
спільної програми. Зїздъ за-
явивъ ся за конституцією
в Росії и за автономією
України в конституцій-
ній російській державѣ; по-
рішивъ у найближшій часі
оголосити програму обєди-
неної партії в однімъ зъ ро-
сійськихъ журналівъ, а такожъ
выдати популярний викладъ
програми для народу; зало-
жити партійний дневникъ,
поки-що на російській мо-
ві, а опісля знесеня указу
зъ 1876 р. перемінити його
на український; в кінці рі-
шено на особі скликати но-
вий зїздъ.І такъ на Українѣ обєди-
нили ся ті три групи, які
стоять до себе такъ близь-
ко, що властиво не було
чого діляти ся. Теперъ, зна-
ючи, рухъ на Українѣ піде
двома струями: буржуа-
зійно-демократичною и
в обєднаній партії, про
якої зїздъ отсе пишємо, і
соціалістичною, яку
репрезентує Революційна

Українська Партія (Р. У. П.) і Українська Соціал-демократична Спілка Російської Соціал-демократичної Робітничої Партії.

Згаданий з'їзд, се новий джав, що Україна не мовчить, як би сего хотіло ся польський шляхті, якої газета „Czas“ писала недавно, що Україна нічого не домагаєть ся, бо не має сили до жити.

Україна говорить, говорить не стільки шумними з'їздами та ухвалами, скільки хлопськими бунтами і чим більше бунтівничих, більше революційна буде її мова, тим більші будуть збудутки українського народу при перестрою Росії.

81. липня 1905.

М. Л.

Заворушення в Росії.

Петербург 7 серпня. Рада міністрів має нині знову засідання в Петергоф. Взагалі годять ся міністри на поданий плян конституції, мають ся еще застановити подрбно надь поодинокими параграфами. Великий князь Володимир, вуйко царя, командант петербурского гарнізону, звернувши на те увагу міністрів, що підь теперішню хвилю не буде добре тратити час надь дробницями, тепер треба чимь скорше надавати конституцію.

Петербург 9. Вести про поважний заворушення в Ридзі суть урядово подтверджені. Страйкує тамь 20 тисяч робітників. Войска в Ридзі є подостатком, щоби могло придавати заворушення страйкерів. По улицях патрулює цілий полк кавалерії, щоби удержати порядок. Тимчасом в пристані псує ся товар, вартості два мільони рублів, бо нема кому ані владовати зь кораблів, ані наладовати на кораблі. Купці звернули ся до військового старшини зь просьбою, щоби їм дали до роботи жовнярів.

Много часописей в Петербурзі оголосило, що збирають складки на заповогу для страйкерів зь путіловських залізничних фабрик. Правительство заборонило ті складки. Тепер кождому ясно, що правительство стремить до того, щоби страйкерів голодом приневолити до роботи.

Петербург 9. Нарады міністрів надь пляном конституції, якій відбували ся в царській палаті підь проводом царя, вже покінчили ся. Ходять різні поголоски, що в суботу царь оголосить конституцію. Але правдоподобно царь відкаже ся в маніфесті до патріотизму и льюальности Росіян и на томь всь скінчить ся. Поголоска, що царь поїде до Москви и тамь оголосить конституцію, є лишена всякою основ.

Царь послав сенатора Постоветского до Москви, щоби тамь довідався про вислід наради конгресу

земств. Се лежить в противенстві до розпорядження міністра справ внутрішніх, котрий приказує учасників вважати передь судом за участь в недозволеномь поліцією конгресі.

Одеса 9. Ярошенко, провідник одеских лібералів, професор и бувший ректор тамошного університету, котрого недавно вибрали начальником міста, зоставь засланий на Сибір. Причина незвісна.

Варшава 10. Поліція заповнила нині пополудні всь в'язниць жидівськими робітниками. Около 250 осіб зостало арештованих в жидівській божниці. При них знайдено пістолети и револьвери. Підчас арештованія прийшло до бійки и до проливу крови. На одній улиці кинув хтось бомбу, котра покалічила троєх полісменів. В містечевості Опатов, Любартов и Венгров прийшло до великих заворушень. Робітники уоружені в бомби, револьвери и пістолети, довгий час ставили опір поліції. Много полісменів зостало убитих або ранених. Заворушення селянство напало на палату польского графа Красінського в Тикоцні и зруйнувало єя до тла.

150 жовнярів зь волынского полку відмовили старшині послух и не хотіло йти на поле війни. Ихь всьх засуджено на смерть, познійше признано, що кождий десятый зостане розстріляний. Спровоковано литовску компанію, котра мала виконати за суд, але и она відмовила послуху. Тоді доперва спровоковано козаків. Мажь обома сторонами прийшло до бійки и по обох боках уало много жертв.

Война на Сході.

Петербург 7 серпня. Генерал Ліневич в депеші до царя доносить, що зь початком сего місяця, в околиці Гаймонченга три рази прийшло до борьби між російськими и японськими відділами. У всьх тихь борбах зостали Японці побити и приневолені до відвороту.

Токіо 7. Тепер туть рідують, що зробити зь в'язнями, котрі на Сахалін, дотеперішній російської карної колонії, були приміщені. Правдоподобно будуть відвезені на російське побережє и віддані російським властям. Сорок тисяч російского войска, котрі на Сахалін піддали ся Японцям, будуть перевезені до Япону.

Петербург 9. Мимо того, що вже розпочали ся мирові переговори, правительство російське шле раз враз свій войска до Манджурії. Зь концем сего місяця на сибірській залізниці не буде принята жадна посылка, позаяк залізницю призначено тепер виключно до перевезу войска.

Петербург 9. Ген. Ліневич телеграфує до царя,

що дня 5 серпня підойшов російський корпус до містечевості Чагонь. Туть заатакували Росіян Японці и Росіян мусіли цофнути ся на півночі. Японці пустили ся за ними в погоню, однак зостали побити и стратили містечевість Юлянгче.

Токіо 9. Російській генер. Лянінов и пять штабових офіцерів, котрі враз зь войскомь піддали ся Японцям, зостали перевезені до Рикова, де в одній церкві приймив ихь японський полководець. Число полонених Росіян на Сахалін зь кождимь днем зростає. В'язні сахалинські зостануть правдоподобно випущені на волю.

Сан-Франсиско 9. Російський корабель „Лена“, котрий находит ся в тейптомь порті, відбувавь оногді пробну плаву по морі. Корабель зоставь вже направлений.

Лондон 9. Число російского войска надь рікою Шумень, выносьть 50 тисяч. Командантом сего войска є генер. Безадора. Вонь запевняє, що буде в силі удержати свои позиції передь атаками Японців.

В Манджурії упали тепер страшенно зливні дощі. Дороги порозмакали и покрили ся дуже грубою верствою болота. Та обставина, що Росіян на цілій лінії цофнули ся и що упав дощ, вказує на те, що еще не зараз прийде до битви.

Токіо 10. Контр-адміраль Кашаок доносить, що в славу одень відділ флоту на Камчатку, а другий до Охотска. Оба ті відділи мають бомбардувати побережє.

Мирові переговори.

Портсмав 6 серпня. В готелю Вентворт, котрий є звідси чотирь мил віддалений, панує тепер живий рух. Російській и японській повновластники мають там на чась мирових переговорів замешкати. Японці будуть мешкати в одній часті готелю а Росіян в другій. Улиці міста Портсмав суть прикрашені прапорами и декорациями. Нарады повновластників будуть відбувати ся на другомь поверсі. Туть находит ся велика зала зь столомь 14 стіп довгим, застеленим зеленим сукном; в той салі будуть засідання повновластників. Крім того кождий повновластник має еще приватну канцелярію, так само и ихь секретарі.

Бостон, Массо. Вчора о півночі прибув туть Вітте, а нині вечеромь відїздить до Портсмав. День побугу в Бостоні обернув Вітте на те, що звидів цїкавости сего міста. Коли звиджував університет Cambridge, був там запрошений на друге сїдане.

Портсмав 7. Різні люди різно толкують що до мира. Правдоподобно Росія нїяк не згодить ся пла-

тити воєнне відшкодоване. Остаточо, щоби не віддати Японцям Сахалін, готув Росіян заплатити якусь незначну суму грош. Також и Вітте є той гадки, що Росія не повинна окупувати мирь гробіми. Вїсть, що російській повновластники знають про условия мира, є неправдива. Правдоподобно Росія згодить ся на те, щоби Порт Артура належав до Япону, а Владивосток зоставь розоружений. Переговори будуть ведені в англійській и французькій мові. На першом засіданні в середині будуть стверджені повновластни и документи представителів Росії и Япону. Відтак Японці списнуть свои домагання, котрі зостануть предложені Віттому. Вітте пошле ихь російському цареві и загадає від него інструкції.

Портсмав 9. На чась мирових переговорів поміж Росією и Японією зобрали ся туть кореспонденти и визначніший люди цілого світа, и зь пополудня, и зь півночі, сходу и западу. Всьх очікують зь великим зацікавленєм, якь покінчать ся мирові переговори. В реставрації, майже при кождомь другомь столі чуті російську мову. Дуже много приїхало туть людей зь цікавості, щоби видіти, якь виглядають російській и японській повновластники. Також приїжджають туть різні шукачі и продукують ся передь чужинцями. 9 серпня продукували ся туть три вігры. Ихь продукціям приглядали ся Росіян и Японці.

Передовсім звертають на себе увагу американці в російській повновластники а именно Вітте и Покотилов, бувший російській амбасадор в Пекін. Оба они суть великого росту. Покотилов є еще вищий від Віттого и молодший, носить гарну чорну бороду. Нині рано відбуло ся перше засідання російських и японських повновластників. Оно тривало майже годину и було присвячене провіренню документів и повновластей представителів обох держав. Вітте приніс зь собою свои документи, підчас коли Японці забули. Мають ихь привести на слідуєчє засіданне. На засіданнях говорять Росіян по французьки а Японці по англійски.

Портсмав 10. Японській першій повновластник баронь Комура вручив нині передь полуднем міністрові Віттому писмо, в котромь суть списані условия мира. Вітте сейчас дав знати о томь цареві, и сподїє ся в п'ятиці достати відповідь. Письмо зь японськими условиями мира є досить обемисте, и коли Комура вручив його Віттому, сей сховав се до кишені. Засіданне того дня тривало дві години, відтак зостало відложено. Японці пішли до обїду, підчас коли Вітте и Розен удали ся до приват-

ної канцелярії, щоби переглянути японське письмо. Після того Вітте казав послати цареві депешу зь тими условиями. Пополудні не було засідання. Японці загадали, щоби на засіданнях нїхто більше не бравь участі крім повновластників и секретарів.

Петербург 10. Делеші доносять, що зь прибутєм російского амбасадора зь Китаю, Покотилова, погляд Віттого на условия мира значно змінили ся. Вітте готовь заключити мирь и жертвувати залізну дорогу від Порту Артура до Гарбіна, лиш щоби задержати при Росії острів Сахалін. Царь має бути той самою гадки. Загалом не вірять в добрий успіх мирової конференції. Кажуть, що условия подані Японцями суть дуже тяжкі, а Росія, коли надасть конституцію, буде могла далеко успішнійше вести війну, чимь заключати негідний мирь.

Портсмав 11. Відповідь Росії на условия мира Японців, буде вручена японським повновластникам в суботу рано. Відповідь єю злагодивь вже Вітте в російськомь языці, лиш еще секретарі мають переложити на язык французький и англійський. Поголоска, що Вітте буде очікувати на відповідь від царя, є неправдивою. Повновласть Віттого є така широка, що вонь самь може відповісти.

Условия мира, якій подали Японці, можна досить точно подати до відомости. Они суть: Острів Сахалін буде належати до Япону; умова, яку заключила Росія зь Китаєм, силою котрої Росія прийшла в посіданне півострова Ляотунг, зостане уневажнена и той півостров перейде під власть Япону; Росія опустить Манджурію и зрече ся всяких прав до тої провінції; залізниця від Порту Артура до Гарбіна буде належати до Япону; признане протекторату японского на Корею; признане Японцям правь рыболовлі на сибірських водах, на півночі від Владивостока аж по залив Берінга; воєнний корабль російський, що шукали захисту в чужих портах, мають бути віддані Японцям; сила російской флоты на водах на Далекім Сході, має бути обмежена; Росія має звернути Японцям кошта воєнний.

Російській кореспонденти кажуть, що условия мира подані Японцями суть незвичайно тяжкі. Росія нїколи не згодить ся на плачене воєннихь видатків, на відступлене своєї території и на обмежене сили своєї флоты на Східнихь водах. Кошта воєнний, якій бы мала Росія звернути Японцям, выносьть 650 мільонів доларів.

Жертвуйте на Р. Бурсу в Америці.

Допись.

Fort William, Ont., Can.

Дня 4. серпня прапуював Стефан Заяць в тартаку в Порт Артурі, поблиско Fort William а не завваживши трибів, коли відсував дошку, триби хопили праву руку и відорвали. Непасний числить около 26 років а два місяці минуло як оженив ся. Справді дістане він поверх \$100 дол. гапомогі від робітників а від компанії ще не знати, але все би лучше було якби був асекурований. Бабин вговорював ще торік що час, аби Вестфортські, Фортвільські Русини заложили Братство і читальню, але швагри, як там себе називають, висміяли єго, і викрикували, що від насі люди тут, то ще ніхто не знайшов ся аж Бабин, він така дуже голова, він ту хоче бути попом чияким президентом. Ті, що так говорять, кридять Бабина дуже, бо він справді ідейний і діяльний. В краю вигнали його зі школи за політичні справи. Він був добрим організатором читальні і різних руских товариств, та не мало натерпів ся за краєві страйки; за різні політичні справи був багато пересильований, і тут в Америці він ціро-русский приятель, котрий в кождім місці старає ся о добро і організації народні, тож і вартаби єго послухати.

Василь Г.

До панів секретарів Товариств Руских Патриотів.

Прому звернути увагу на слідуєчі постанови загальною оснующих ся товариств:

1) Коже Товариство Руских Патриотів приступаєчє до організації получає свое число, і так мають вже основані відділи такі числа:

- Ч. 1. Olyphant, Pa.
- Ч. 2. Philadelphia, Pa.
- Ч. 3. Priceburg, Pa.
- Ч. 4. Buffalo, N. Y.

2) Сейчас по заснованю прому подати імена місцевих урядників як також поіменний спис всіх членів-патриотів.

3) На мітингах прочитувати статуті і докладно їх обговорити.

о. Іван Велигорский, секретар.
112 Beaver Str.,
NEW BRITAIN, CONN.

Даром для тихь,

що хотять вти на фарми. Гарна книжка зь образами „Де бдний стають блачаки“. Мистить опис середущої Півночної Дакоти, про вільний асміт и ті ині а на продаж. Тамь мешкає много людей зь Росії. Книжка друкована по англійськи и російськи. Висилає єя даромь

E. D. Naven, 3-33

1216 Monadnock, Blk. Chicago.

На продаж.

Проперты пані Сары Тамлін, на розі улиці А и Діно, в East Jermy, Pa. Добре місце для бізнесу. Також дом и лат на улиці В коло D & H. стацін. Власний інформації в Н. A. Willman, Main St., Jermy, Pa.

Бернштейн Берсонь.

Батько.

Чоловік, про которого тут розкажу, був най-богатшою і найбільше поважаною людиною в парохі; він звався Торд Оверас. Одного дня він в'їздив на плебані, повний життя і поваги.

„Мені народився синок“, сказав він вдово-ловим голосом, „і я хотів би його принести до хресту“.

„Яке ему имя дасьте?“ — запитав священник.

„Фін — так як мому батькові“.

„А хрестий який?“

Іхъ выбрано зъ поміжъ найліпшихъ мушівъ і жінокъ зъ свояківъ Торда, жіючихъ в тій парохії. „Чи еще чого більше?“ звѣдавсь священникъ і глянув на мужика.

Мужикъ пристанувъ на хвилинку а потімъ не-сміло сказавъ:

„Я дуже хотівъ бы, щоби вы его самі хрестили...“

„Се значить — в тижні?“

„Такъ, слѣдуючої суботи, о двацятій годивѣ, по полудні“.

„Чи еще чого?“ запитавъ священникъ.

„Нѣ, більше нічого“, сказавъ мужикъ і закру-тивъ капелюхомъ, якби мавъ водійти.

Священникъ піднісся зъ крісла.

„Однакъ таки есть еще щось...“ заговоривъ він, і підійшовши до Торда, взявъ его руку в свою до-ловню, а дивляючись поверхню в его очи додавъ: „Дай Господи, щоби тая дитина принесла вамъ благодать!“

Мужикъ склонивсь зъ подякою і водійшовъ.

Одного дня о шіснацять лѣтъ гонѣйше, Тордъ в'їздивъ зновъ на плебані.

„Справдѣ — вы держитесь надзвичайно крѣпко“, привитавъ его священникъ, не бачучи ніякої зміни в виглядѣ мужика.

„А то все задля того, що не знаю журбы“, від-повѣвъ весело Тордъ.

На те священникъ не сказавъ нічого, але по хвилѣ запитавъ: „Яке жъ ваше желане днепного вечера?“

„Я прийшовъ за дѣломъ мого сына, котрий за-тра прийде до миропомазаня“.

„Зъ него знаменитий хлопчина...“

„Я вамъ, отче, не заплачу скорше, ажъ дознаюсь яке мѣсце зъ черги вінъ дістане коли явить ся в костелѣ“.

„Вінъ буде першимъ“.

„Такъ, то добре, — ось тутъ е десять долларівъ для васъ, отче!“

„Чи маєте еще дещо до залагодження?“ запитавъ священникъ, глянувши на Торда.

„Більше нічого“, сказавъ Тордъ і водійшовъ.

Сімъ лѣтъ зновъ минуло, і одного дня дались чути недалеко плебані голосні крики. Се була купка наближаючихъ ся веселихъ людей, на чолѣ зъ Тордомъ, котрий першій увійшовъ на плебанію.

Священникъ поглянувъ і познавъ его.

„Овѣ, вы, Торде, приходите днесъ в великій ком-пані!“ сказавъ вінъ.

„Я прийшовъ просити, щоби були оголошені за-повіді мого сына; вінъ хоче женитись зъ Катериною Сторлденъ, дочкою Гудмунда, котрий ось тутъ за мною стоить“.

„Такъ?! Она е найбогатшою дѣвицею в тій парохії...“

„Такъ говорять“, сказавъ мужикъ і зъ задоволення муснувъ рукою по головѣ в задъ волося.

Священникъ задумавсь на хвилинку, а опісля впи-савъ в книжку имена, не жадаючи ніякихъ пояснень, а присутній підписавсь понизше.

Тордъ вычисливъ на стілѣ три долари.

„Лишь оденъ належить ся менѣ“, сказавъ свяще-никъ.

„Я дуже добре се знаю“, відозвавъ ся мужикъ, „але бачите отче, се мій одвак... я хочу мати все красне...“

Священникъ сховавъ грошѣ.

„Се вже третій разъ, Торде, що вы приходите за своїмъ синомъ, не вже жъ?“

„Але теперъ, то уже в послѣднѣ!“ сказавъ Тордъ, і зложивши нагрішникъ, поздоровивъ священника і виїшовъ.

Сваты потягли за нимъ.

Два тижнівъ опісля, батько і синъ переправля-лись човномъ черезъ озеро до молодой Сторлденъ, щоби умовитись за весѣля.

„Те сиджене здаєсь не дуже певнимъ“, сказавъ молодець, і піднісся ся, щоби поправити его.

В тій самій хвилѣ донинка, на котрій вінъ стоявъ, выскочила зъ підъ его ногъ, вінъ захитавсь, простягнувъ рамена, і зъ войкомъ впавъ зъ човна.

„Лови за весло!“ крикнувъ батько, кинувшись на поміч, і простягнувъ весло.

Однакъ заразъ по другомъ вывуреню ся зъ води синъ стративъ владу.

„Зажди хвилику!“ войкнувъ батько, і скрутивъ човно ближе пристаючого.

Молодець випливъ ще разъ повз човномъ, спогля-нувши проймаючу в послѣднѣ на батька і потонувъ.

Тордъ не давъ за вѣру і завернувъ на те мѣсце де синъ потонувъ, гадючи, що вінъ таки мусить ви-плисти на верхъ. Ажъ ось показались на водѣ бульки, що разъ бѣльше ихъ, а опісля розлилась одна велика, геть навкругъ озера; вкѣнци озеро зновъ виглядалось і заясніло зеркиломъ...

Черезъ три дни і три ночі бачили батька, якъ плававъ човномъ на яруги мѣсця де потонувъ его скарбъ; не сплячи і не їдаючи вінъ шукавъ за тѣломъ погібшого. Надъ ранкомъ третого дня найшовъ его, і вѣсь на своїхъ раменахъ, черезъ горби та долини, до свого обійстя.

Уплинуло вже зъ який рікъ водъ того часу, коли одного осѣнного вечера священникъ почувъ когось пе-редъ дверми, силуючого ся найти замокъ. Вінъ вѣт-воривъ дверѣ, а в середину увійшовъ високий, худ-лий мушину, пригорблений і посивѣлий. Черезъ добру хвилику священникъ глядѣвъ, заки сего чоловіка познавъ. Се бувъ Тордъ.

„Що вы такъ пізно приходите?“ запитавъ свяще-никъ, задержуючись передъ нимъ.

„Такъ, се вже пізно...“ сказавъ Тордъ, і усѣвъ.

Священникъ такожъ усѣвъ, ждучи дальшої відпо-вѣди. Наступила довга хвили мовчанки, а в кѣнци Тордъ відозвався:

„Я принѣсь дещо зъ собою, котре бажавъ роз-дати мѣжъ бѣднихъ... я хотѣвъ бы се вложити яко заповогу в имени мого сына...“

Вставъ зъ мѣсця, высыпавъ грошѣ на стілѣ і усѣвъ навадъ.

Священникъ перечисливъ грошѣ.

„Се е велика сума грошей...“ сказавъ вінъ.

„Се е половина зъ мого добра... Я днесъ его про-давъ...“

Священникъ попавъ в задуму. В кѣнци запитавъ лагѣдно: „Торде, що вы теперь задумаете вчинити?“

„Щось ліпшого...“ — була відповѣдь.

Они сидѣли черезъ хвилику, Тордъ зъ спущеними очима а священникъ глядѣвъ жалко на него; врештѣ послѣдній перервавъ тишину і сказавъ, повольнымъ і чутливимъ голосомъ:

„Я гадаю, що вашъ синъ в кѣнци принѣсь вамъ правдиве благословеніе і спокій...“

„Я такъ такожъ думаю...“ вздохнувъ Тордъ і завѣсь очи, а двѣ палючі сльози скотились по его лиці.

А. С.

Всячина.

ВОЕННІЙ СРЕДСТВА ВЪ ЯПАНЪ.

Въ одномъ вѣденськомъ дневнику выказуе якийсь високий японскій офіцаръ, котрого назвище не пода-но, що надѣ і побюван-ня що до вычерпани япан-скихъ силъ е безосновній. Теперѣшня організація я-паньской арміи походить зъ 1872 р., коли то заведе-но загальну войскову служ-бу, і до того часу лише шляхта мала сей обовязокъ і привилей. Каждый Япа-нець належить водъ 17 до 27 року життя до народноі арміи і вѣкто не увольняє ся водъ служби, бо япан-скій народъ уважає ту служ-бу найвысшою почестію. Дятого на тій точцѣ Я-панъ е высшій водъ Росіи, котра має міліоны на па-перѣ, підчасъ коли Япанъ має лише сотки тыся-чѣвъ, але в дѣйности. Рѣчь природна, що обѣ во-рожай арміи на войнѣ змен-шують ся наслѣдкомъ битвъ, ведуть та іншихъ природ-ныхъ причинъ. Але й тутъ Япанѣ стоять ліпше водъ Росіи. Передовѣмъ япан-скій страты були доси дале-ко меншій водъ російскихъ. Возимъ пр. облогу Портъ Артура: Коли Япанѣ стра-тили тамъ велике число у-битыхъ, то Росіяне страти-ли ще бѣльше число взя-

горщъ ввареного у водѣ ри-жу досыть для него, щоби покрѣпити силы, а той харчъ можемо швидше і дешевше доставити, якъ Росіяны своїмъ людямъ. Що-до мувіцій і гарматъ выробляемо ихъ у власнихъ арсеналахъ, а Росія — зновъ по причинѣ сибѣрской зе-лѣзницѣ — негодна в томъ самомъ темпѣ доповняти свои недостатѣ, тымъ бѣль-ше, що пр. страта гарматъ е у нихъ по дневномъ по-рядку. Фінаисове пытане для Япану далеко лекше якъ в Росіи. Передъ всѣ-ною Япанъ не мавъ майже ніякого державного дову, а побѣды піднесли значно его кредитъ. Крѣмъ того маемо міліоновъ бюджетовоі опадности, бо у насъ дер-жавна господарка зовсімъ инша, якъ в Росіи, а впро-чѣмъ маемо такожъ меншій выдатки. Япанъ пр. не бу-де мусѣвъ по войнѣ выда-ти сотки міліонівъ на вод-новлене і доповнене оруж-ной силы, підчасъ коли Росія буде мусѣла будова-ти нові кораблѣ, купити нові гарматы. Впрочѣмъ загально звѣсно, зъ якимъ трудомъ Росія дістає те перъ заграничній повычки, підчасъ коли Япанъ кож-дого часу дістає підъ до-гѣдними условьями потріб-ній капіталы, котрі пла-тить Росія. Щоби вести войну зъ выгледами на по-бѣду, не выстають безчи-сленній полки, тысячѣ ба-терій, хмары їздѣвъ — духъ потрібный, котрый порушавъ бы тѣ масы, ну і добрі офіцеры. Цѣлый свѣтъ признає, що япан-ска армія має тѣ два чин-ники. Каждый японскій войакъ знає, що вѣтчина в небезпечѣ і водъ него вы-глядає помочи; каждый знає, що тѣ, що лишили ся в дома, глядять неспокой-но, але й гордо на его дѣ-ла і тому бачимо его вчин-ки. Де можна найти все те в Росіи? Япанѣ по-несли доси великій жертвы, але хотять і в силѣ по-нести в десятеро бѣльше, коли сего буде треба. Се прийде имъ тымъ лекше, що остаточно за тѣ жер-твы заплатитъ Росія.

НАСЛѢДНИКЪ РОСІЙ-СКОГО ПРЕСТОЛА КА-ЛѢКА.

Въ цѣлой Росіи перепов-вѣдують сабѣ теперъ до-сыть сензаційну чутку, що наслѣдникъ престола вел-кн. Алексій зъ роду глу-хій... Сю фізичну хибу вод-крывъ хтось зъ найблишо-го окруженія царевича під-часъ стрѣляння зъ нагоды якогось торжества. На гром-кій гукъ салвы царевичъ анѣ не клѣпнувъ окомъ. Се спостережене засгави-ло лѣкарѣвъ до нильныхъ дослѣдѣвъ, котрі выкрили, що царевичъ зовсімъ не-вразливый на всякій звуки, отже е глухій. Тымсамымъ буде зѣнь вѣмый, хочъ по-ки-що е немовлятемъ, бо не скѣнчивъ ще року жи-тя. Говорять, що глухо-вѣ-мый синъ, на которого царъ ждавъ такъ довго і вѣтер-пеливо, причиняє ся може найбільше до пригноблені

и цѣлковитой неопорядности, въ яку попавъ царъ в по-слѣднихъ, для Росіи такъ тяжкихъ часахъ.

Червоний прапор.

Кати закликали поливати, Віраїну кровю і сльозами, Але якъ прийде день одплати, — Судити будемо їх ми! Судити будемо їх ми!

Хай росте, хай гримить вільний сльів,

Наш прапор плине понад трони, Він несе помсти грим, людугрим, І вільний він сѣ сів, А коліромъ увесъ червоний: На йому кров робітників! На йому кров робітників!

Кати силкують ся кайдани Іше мінішими зробити, Та з тюрмъ усіхъ — руїна стане, І тільки добре буде жить! І тільки добре буде жить!

Хай росте, хай гримить...

Вже лад старий схитнувся і пада, Життя нове його змете, — Робитиме гуртомъ громада І все, що зробити, — спільнете! І все, що зробити, — спільнете!

Хай росте, хай гримить...

Гей разом, братя, всі до бою, Щобъ думна всіхъ одна вела, — Деж найде хто такую зброю, Щобъ вільний людъ зломить могла? Щобъ вільний людъ зломить могла? Хай росте, хай гримить...

Тиранив геть із галитями! Хай агне рабський сьвіт старий! Сотворим вільними руками Нове життя і лад новий! Нове життя і лад новий!

Хай росте, хай гримить... Л. Яворенко.

Український марш.

Силувать ся на голосъ: „Гей не дивуй-те, добрий люди!“

Гей ізагадайте, братя-Віраїнци, Чимъ ми на сьвіті бували, Якъ волю нашу, волю народню Всѣ ми гуртомъ рятували;

Гей ізагадайте, знову вставайте: Рідний народъ у неволі, Будемъ боротись і прагнувати, Щобъ намъ добути ся долі!

Воля, освѣта, рівність, братерство Збудуть ізновъ Україну, — Будемъ за неє, братя, стояти, В бої стоять до загины!

Нас не злякають муки кайдани: Будемо дужчі за муки, — Діймож на працю для України Серце і розум і руки!

П. В.-а.

ОГОЛОШЕНЕ.

Учитель з укінченою семинарією в Галичині і кільколітною практи-кою учительською, учить діти, хлоп-ці і дѣвчата, читати і писати по руски приватно по домахъ; на жа-данє такожъ релігії, рахунків і істо-риі рускої. Метода в научуваню легка, услія приступні. Интересо-вані зовольте писати сѣчас на а-дресъ: L. K. box 1, 630 E. 11th Str., New York, N. Y.

ШУКАЄ МѢСЦЯ

Українець зъ Ходьшиномъ, народний учитель; грає на скрипці, може вести хоръ, уміє дивовство. Хто бы потрібувавъ такого чоловіка, звольте віднести до редакції „Свободы“. К 136 — 34

НА ПРОДАЖ

въ дуже добромъ стані ГРОСЕРІЯ І БУТЕРІЯ. Голоситись: Mr. P. OBUCH 22 Washington Str., YONKERS, N. Y.

Воздвожа

до Нью-Йоркских Русинівъ.
Родимці!

Дня 6-го юлія с. р. за-
ложило ся въ Нью-Йорку
руске співвакке Товариство
підъ назвою „Американь-
скій Боянь“. Іменемъ того
Товар. замѣстимо ширшу
дописъ въ слѣдуючомъ чи-
рства взымаемъ всѣхъ спѣ-
волюбивыхъ Русинівъ нью-
йоркскихъ, щобъ громадно
вступали въ члены „Боя-
на“ а тымъ самымъ причи-
нялись до розвою того такъ
важного Товариства. Въ
члены Товариства можуть
вступати такъ мужчины якъ
і женщины. Выває хору
вѣдбувають ся регулярно
що тыжня, въ понедѣлокъ,
середу і пятницю о год.
8-ой вечеромъ въ комнатѣ
Товариства при улиці 20
E. No. 332.

Всякій близшій информа-
ції удѣляе секретарь Тowa-
риства п. Стефанъ Бурді-
анъ.

Водъ вѣдѣлу:

Ардаліонъ Хромовскій предс.,
Стефанъ Бурдіанъ секретарь.

НОВИНКИ.

— Въ Горганъ, Мас.
бувшій купецъ Кароль, по-
ставивъ своему коневі па-
мятникъ на гробѣ, котрый
коштує 12 тысячъ доля-
ровъ. Памятникъ сей е збу-
дованый въ граніту і має
около 12 стѣнъ квадрато-
выхъ. Зъ одного боку е вы-
рѣзана фігура, коня, а
зъ другого боку надпись:
„Своему вѣрному і любому
приятелю Принцови въ
незабудь.“

— НЕДАЛЕКО Берлина
въ Нѣмеччинѣ, з'ѣхали ся
два особові поѣзды причѣмъ
пришло до страшной ка-
тастрофы. Двадцять осібъ
згинуло на мѣсці, а около
100 осібъ зостало больше
або меньше тяжко покарѣ-
ченыхъ.

РАДЫ ДЛЯ КУПАЮ-
ЧИХЪ СЯ.

1) Не купати ся, коли
хто е морально подразне-
ный. 2) Не купати ся, если
хто чує ся слабымъ або
если хто приходит до здо-
ровля по хоробѣ. 3) Не ку-
пати ся по безсонной но-
чи безъ попередного вѣдо-
павку. 4) Не купати ся,
если хто добре наѣвъ ся
або напивъ ся. 5) До ку-
пелѣ і водѣ купелѣ йти
повли. 6) Змѣрити глужи-
ну і скорѣсть пливучої
воды. 7) Робити ся зъ
вольна, а по розѣбраню
сейчасъ скопити до воды.
8) Скакати до воды комѣтъ
головой, а якъ хто не мо-
же, то водразу занурити
ся. 9) Особы слабшій фізич-
но не повинні сидѣти у
водѣ довго. 10) По купелі
треба тѣло добре натерти,
щобъ скрѣпити кружене
крови, убрати ся скоро і
перейти ся.

— НЮ ЙОРКЪ зновъ до-
стане оденъ новий мѣстъ,
котрый стане побѣчъ бру-
клиньского моста. Сими
днями власне заключено
контракъ зъ Пенсилвенія
Стілъ Компани, за цѣну
7,284,000.

— Въ провинціи Гонанъ
въ Китаю, якъ доносятъ
рѣшій телеграмы, товна
поганьскихъ пошѣвъ Дяма
напала на французскихъ мі-
сіонаровъ-католиківъ і мно-
го зъ нихъ поубивала. Такъ
само убивали они тыхъ
Китайцѣвъ, що покинули
свою тѣру і перейшли на
католиківъ. Французскій ам-
басадоръ въ Китаю зажа-
давъ водѣ правительства
строгаго покараня винов-
ныхъ.

КРАСВА РОБОТНЯ.

Вырабляю иконостасы, пре-
столы, кивоты, образы про-
цесійны, малюю і золочу.

Цѣны умѣрковані. II.
F. Matyashow. 575 Stella Ave.,
Winnipeg, Man., Canada.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publisher
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

МАШЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ
CONDRA LOTZ,

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всѣлаго рода, хочъ
бы актъ розтрасенъ. Такожъ робить кни-
жки для братствъ, церковъ, бизнесменовъ
і т. д. За роботу гарантує.

Прошу звернути увагу
на одиноку рускуТОРГОВЛЮ
ДОРОГОЦѢННОСТЕЙ

Маю честь повѣдомити,
Вп. публику, що я отворивъ
торговлю продажи различ-
ныхъ дорогоценностей якъ:
новомодныхъ і добѣрныхъ
годинниковъ, ланцущковъ,
тасѣмковъ, женскихъ при-
украшень а особлаво на-
грудныхъ медаликовъ, хрес-
тиковъ, брошюкъ і т. п.

Маю такожъ на складѣ
дуже хорощі перстені і
обручки слюбны.

Продаю по цѣнахъ дуже
умѣркованныхъ.

Числячи на подержане
моеи одинокои рускои тор-
говлѣ, маю надѣю, що ру-
ска публика буде радо
звертатись зъ замовленнями
повыше наведеньхъ доро-
гоценностей.

За добрый товаръ і со-
вѣстну спродажъ ручу чес-
нымъ рускимъ словомъ.

На желане высылаю ка-
талоги. Цѣна 6 цт. (марка-
ми) за примѣрникъ.

Помоужу агентѣвъ. О
близшій інформації прошу
писати на адресъ:

PETER TKACZ & Co.
Park Row Building,
NEW YORK CITY, N. Y.

ЦѢКАВІ КНИЖКИ

* Америка.....15 ц.
Американскій племичъ.....15 ц.
* Ангелъ та пустельникъ і другі
рѣчи.....15 ц.
Борба класъ і чому робѣтники ор-
ганізують ся.....15 ц.
Весела книжочка въ образахъ.....30 ц.
* Грѣхъ міліонерѣвъ і т. п. С. 7.....15 ц.
Децо въ исторіи православной мі-
сії въ Америцѣ.....10 ц.
Децо про вѣрѣята.....30 ц.
* Дѣѣ левады і т. п. С. 5.....15 ц.
Децо про права і суды въ Сполуч.
Державахъ.....10 ц.
* Дорога любви, то Божа дорога
С. 6.....15 ц.
Жовѣръ.....15 ц.
Журналъ.....15 ц.
* Житє, зарѣбки, організації і т.
п. въ Спол. Державахъ.....15 ц.
Зубъ за зубъ.....10 ц.
Капіталъ і праця.....15 ц.
Конституція Спол. Державъ.....10 ц.
Книжка Рахункова.....50 ц.
Марія.....10 ц.
* Наверненій Грѣшникъ.....20 ц.
Народный рухъ австро-угорскихъ
Русинівъ.....15 ц.
Образки і загадки.....10 ц.
Образки въ Америцѣ.....10 ц.
Оповіданя.....15 ц.
Про водступниківъ водѣ рос. пра-
вославія.....10 ц.
Провѣдникъ руско-англійскій (глу-
мачъ).....50 ц.
* Про нутро землѣ.....25 ц.
Подземный скарбы.....25 ц.
Покуса.....10 ц.
Розмова Поляка, въ Русинѣ.....10 ц.
Руско англійскій словарець.....20 ц.
* Релігійный вѣроваия старинныхъ
народѣвъ.....20 ц.
Смерть.....10 ц.
Страйкъ.....20 ц.
Тарасъ Шевченко.....15 ц.
Тимко Гаврилюкъ.....15 ц.
* Хто зъ чого жє.....15 ц.
* Якъ то е люде на землї, въ 20
образахъ.....50 ц.

Тимъ, що схочуть занятись рос-
продажею повысшихъ книжокъ да-
мо добрый процентъ.

Безъ грошей не вышлемо
нижнемъ нѣному.

Адресъ:
„SVOBODA“ BOX 353, SCRANTON, Pa.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
Ю ЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Бго офісъ въ Scranton, Pa. а на 34 Lacka-
wanna Ave. Але до Скрентонъ прѣдзнає
только кожного понедѣля і четверга водѣ
години 6-ой до 8-ой вечеромъ.

Всѣ справы американскій въ повѣстѣхъ
Люзерне і Лаксавана.

Хто має справу ґрунгову, або
хоче водобрѣти грошѣ або спадокъ
въ старѣмъ краѣ, най удасть ся до
адвоката Чупки, бо вѣнь бувъ ад-
вокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правий паперы і
показочія. 50005

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N. J.
Каждый Русскій мавѣтъ яку небудь
потребу въ Нью Йорку, чи въ околици,
повинає вступити до того готелю, бо
тутъ достане наиздоровшій і найтаншій
напитки всякого рода і пораду. де най-
лучше купити шифкарты.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИАЛИСТЪ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХъ,
ДИТЯЧИХъ
І ВЕНЕРИЧНИХъ.
Женя при породѣ дізнають
особлившой ошкя.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. | Телефонъ
SHAMOKIN PA. | Nr. 1673

Друкарня „Свободы“

друкує

тикетты, нанеры, коверты, книги, книжки, нлѣкаты, циркуляръ
і взагалѣ всѣ работы друкарескі
старанно, тано і на часъ.

Братскій опѣкуны хорыхъ повинні мати книжки для
записованя коли хто захорувавъ, на яку слабѣсть і т. д.

Адресъ:

„SVOBODA“, Box 353, Scranton, Pa.

РЕСТАВРАЦІЯ І КАВІЯРНЯ
TROMETTER'S

(Трометтеръ)
при Рединськомъ дапѣ въ Shamokin, Pa.

Свѣдана, Обѣды, Вечері
Въ кождѣмъ часѣ можна достати
такъ горячій якъ і зимній перекуски
Потравы прилагоджені на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуги
солідна. Окремій комнаты для родинъ
Наилучшій вина, пива, лікеры, горѣлки
і всѣ можливі напитки. Цѣна ду-
мала

ПРОТИ ОГНЯ,
одинокій славянскій агентъ
въ Лаксаванѣ Кавиті
JOHN A. KOMARA.
напротивъ словенского костела,
15705 OLYPHANT, PA.

ГАВРИІЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE

Cor. Franklin & Spruzel Sts.
SHAMOKIN, PA.

Має заважди на складѣ свѣже,
добре пиво въ великихъ і малыхъ
бочѣвахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ,
горѣлки і лікеры наилучшого гатууну.
Враті! замовляйте у свого!

Coffee Quality

ЯКОСТЬ НАВЫ.
Запахъ возбуждающій аппетитъ і другі прикметы
найдорожшихъ кавѣ можна одержати на-
вить въ таншій кавѣ додаючи до неѣ

ПРАВДИВУ КАВОВУ ДОМѢШКУ ФРАНКА.
Робить тану каву лѣтшою — а добру каву таншою.

Не лишъ полѣпшає запахъ кавы, але такожъ устороняє лихъ еѣ наслідки
Робить каву здоровымъ напиткомъ для кождого.
Майже чверть столѣтї живають Цикорію Франка
наилѣтшій куварѣ въ краѣ, а теперъ ужєтѣ еѣ дуже
скоро ширитѣ ся по Америцѣ. Если нѣколи не ви-
галисьте цикорію спробуйте Правдиву Франка, а
переконаєте ся, що кава буде найлѣтшшою, яку вы
колинебудь пили. Жадайте въ свого ґросерника
Цикорію Франка і глїдѣть щобъ бувъ образокъ
млынка на пацѣ. Е се нашъ торговый знакъ, если
побачите его, значить, що досталисьте правд. цикорію.
HEINRICH FRANK SOHNE & CO. американскя філія
въ FLUSHING, N. Y.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— ВЪ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрібный рѣчѣ до житя, якъ такожъ
можно купити убраня майнерскі і звычайны.

Посылає такожъ грошѣ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано і безопасно.

Продає шифкарты.

Не водѣ нынѣ вже знають люде солідного
Ивана Глову.

**Оденъ зъ наибольшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.**

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишъ разъ по-
коштує сего пива, то
нишого вже не хоче
пити.

Голова водѣ него
нѣколи не болитъ,
бо есть здорове і по-
живно.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРИТИ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.